LIETUVIŲ DIENOS

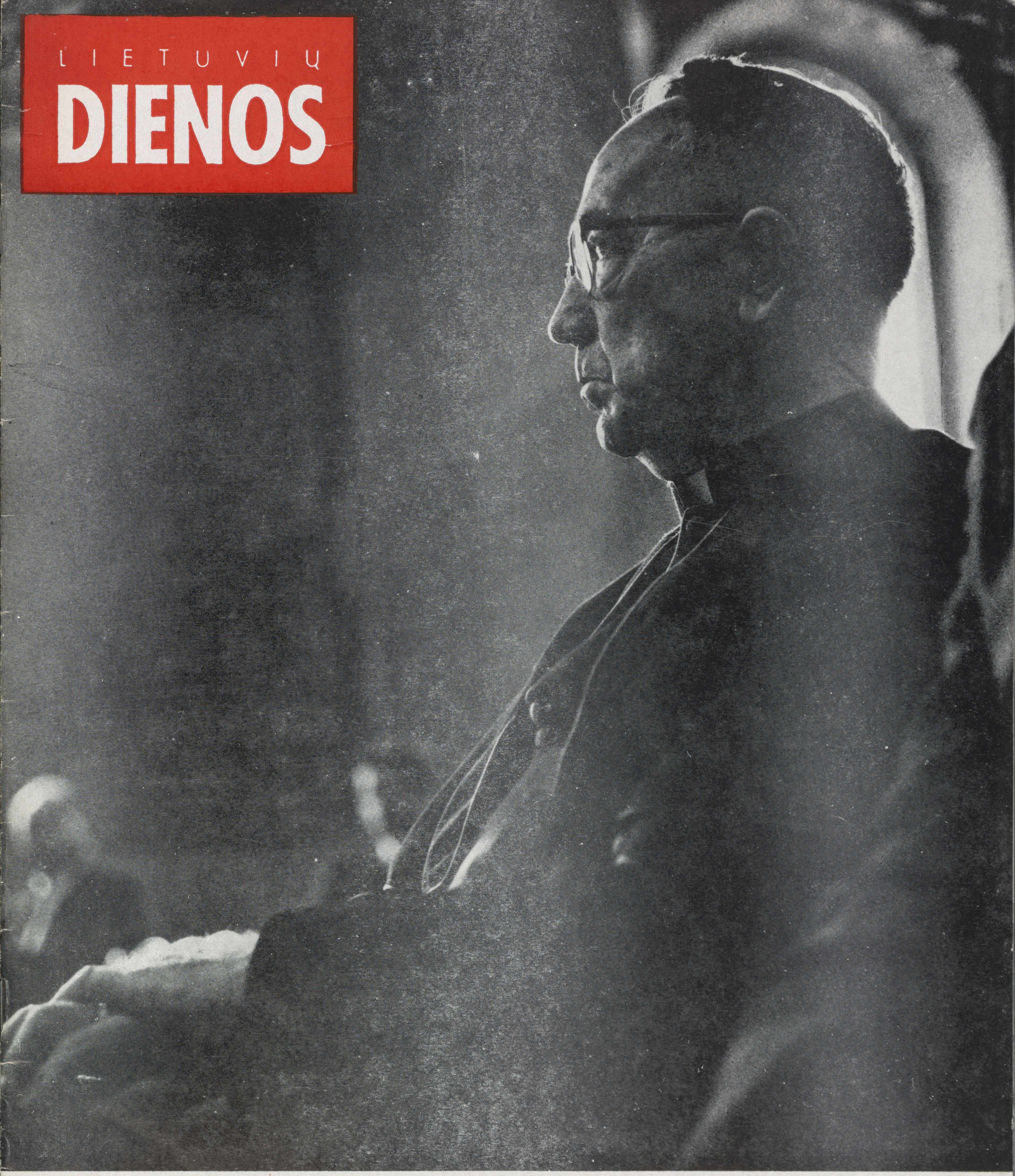

LITHUANIAN DAYS

DECEMBER, 1966

PREL. J. B. KONČIUS, 1944 - 1964 M. BALFO PIRMININKAS

1966 M. GRUODŽIO MĖN.

Vyriausias Redaktorius / Editor-in-Chief
Bernardas Brazdžionis
Literatūros Redaktorius / Literature Editor
Juozas Tininis
Foto Redaktorius / Photo Editor
Daumantas Čibas
Anglų kalbos Redaktorius / Senior English Editor
Milton Stark
Anglų kalbos Redaktorius / English Editor
Mrs. Dalilė Polikaitis

Leidėjas / Publisher
Anthony F Skirius
Administratorius /Circulation Manager
Juozas Andrius

Redakcijos atstovai atskiruose miestuose ir valstybėse / Contributing Editors:

Juozas Bertulis, Vladas Būtėnas — Chicago, Illinois; Vytautas Alf. Braziulis — Cleveland, Ohio —; Vladas Mingela — Detroit, Mich.; Barys Raugas — Philadelphia, Pa.; Cezaris Surdokas — Baltimore, Md.; Petras W. Urban — Cleveland, Ohio; Vaclovas Verikaitis — Toronto, Canada; Vytautas Volertas — Riverside, N. J.

Nuolatiniai foto bendradarbiai / Photographers:

JAV: Boston, Mass. — B. Kerbelienė; Brooklyn-New York, N. Y. — V. Augustinas, V. Maželis; Chicago, Ill. — A. Gulbinskas, B. Lungys, V. Noreika; Cleveland, Ohio — V. Bacevičius; Los Angeles, Calif. — L. Briedis, Pr. Gasparonis, L. Kančauskas; Manchester, N H. — K. Daugėla; Hollywood, Cali. — P. Jasiukonis; Omaha, Nebraska — Rev. L. Musteikis; Philadelphia, Pa. — F. Jakaitis, V. Gruzdys; Washington, D.C. —Photo Alda, P. Labanauskas; Waterbury, Conn. — J. Gaidys.
CANADA: Hamilton,.Ont. — A. Juraitis; Montreal, P. Q. — L. Stankevičius; Toronto, Ontario — J. Dviliatis.
AUSTRALIA: E. Butkūnas, E. Karpavičius, P. Sakalauskas, Vyt. Vosylius.

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę.

Signed or initialed articles do not necessarily reflect the opinion of the editors or of Lithuanian Days magazine.

Žodinę ir visą kitą medžiagą, spausdintą "Lietuvių Dienų" žurnale, LD leidykla pasilaiko teisę panaudoti kitais atvejais be atskiro susitarimo.

Publishers reserve the right to reprint any or all matter published in Lithuanian Days magazine without seperate agreement with the authors.

Rankraščius ir kitą medžiagą, jei kitaip nesusitarta, redakcija tvarko pagal savo nuožiurą.
Manuscripts or other matter submitted for publication in Lithuanian Days magazine will be edited at the discretion of the editors, unless otherwise agreed upon.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU", LEISTU 1946-49 METAIS.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN".

Skaitytojų pageidavimu prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku. / If subscription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will renewed automatically. This policy accords with the wishes of our subscribers.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August.

Atskiro nr. kaina 65 centai. **Single copy 65¢.**

Prenumerata metams $6.00 bet kuriame pasaulio krašte.
Subscription $6.00 per year in any country of the world.
Garbės prenumerata / Honorary subscription $10.00.

"Second Class Postage Paid At Los Angeles, California".

LIETUVIŲ
DIENOS
LITHUANIAN DAYS MAGAZINE

4364 Sunset Boulevard • Hollywood, California 90029 • Telefonas: 664-2910

GRUODIS, 1966 METAI
Nr. 10 (169), XVII metai

DECEMBER, 1966
Vol. XVII, No. 10 (169)

TURINYS / CONTENTS

Dr. A. Baltinis, **Kalėdos moderniajame pasaulyje.** 5
Skrajojantis ambasadorius. Minint prel. J. Končiaus, buv. Balfo pirm., 75 m. sukaktį. 6
J. Sakalas, **Keliai ir toliai.** Eilėraščiai. 9
Valerij Tarsis, **Palata Nr. 7.** Romanas. Vertė J. Andrius. 9
A. Volungienė, **„Aukuras"** — Hamiltono lietuvių teatro mėgėjų grupė. 12
Iš dailės parodų. 14
Antanas Rūkštelė švenčia. Paroda 60 metų sukakties proga. .....6..... 15
Knygos ir autoriai. 17
VEIDAI IR VAIZDAI. Iliustruota kronika. 18
Žmonės, datos ir darbai. Smulkioji kronika. 19

ENGLISH SECTION

Silence — Neutrality or Conspiracy? By A. Spekke. 21
Vytautas' Boyhood, by Rev. J. Končius. 22
Lithuanian History in Stamps. Part. LCII, by A. Bernotas. 23
„A Misguided Individual", Young Man Leave Communist Party. 23
LITHUANIANS MAKE NEWS. 24

Visus geros valios lietuvius tėvynėje ir plačiajame pasaulyje,
mūsų žurnalo skaitytojus, bendradarbius, platintojus ir rėmėjus
Kalėdų švenčių ir naujų — 1967 — metų proga
sveikiname
ir linkime kuo geriausios sėkmės —

LIETUVIŲ DIENŲ
leidėjas, redakcija ir administracija

COVERS / VIRŠELIAI

Front Cover / Pirmasis

Rt. Rev. Msgr. Juozas B. Končius, who recently celebrated his 75th birthday anniversary was born on May 23, 1891, in Stulgiai, Lithuania. He attended schools in Lithuania and Russia, the university in Germany and received his Ph.D. degree in the United States. He was ordained to the priesthood in 1917 and was elevated to prelate in 1951. Msgr. J. Končius came to the United States in 1923, and has been lecturing in U.S. colleges since 1950.

He became President of the Lithuanian Relief Fund of America, Inc., in 1944 and held this post till 1964. Since then he still plays an active part in this charity organization.

Since 1917 Msgr. Končius has participated in the Lithuanian and American press and has written several books, among them the textbook about the history of the church (published in 1924), Russia's Attitude Toward Union with Rome (1927), Works of Lithuanian American Catholics (1940), The Sisters of St. Casimir (1932), Education in Lithuania (1924), Vytautas the Great (1964), and memoirs from his association with the Lithuanian Relief Fund of America, Inc.

Prel. dr. J. B. Končius kurio 75 metų sukakties proga šį rudenį Balfo centras surengė šaunų banketą. Kalbose iškelti jo nuopelnai Balfui, kurio pirmininku prel. Končius išbuvo 20 metų. (Daugiau apie sukaktuvininką lietuviškai žiūr. šio LD nr. 6 ir 7 puslapiuose).

Foto V. Maželis

Teisingos Taikos Užgimimo žmogaus širdyje,
Angeliško džiaugsmo ir Ramybės žemėje ir
Viešpaties garbės visoje visatoje

linki

Prel. Jonas Balkūnas

Maspeth, N. Y.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

linki

Angelų Karalienės parapijos klebonas

KUN. J. ALEKSIŪNAS

Brooklyn, New York

Taikos ir ramybės

visiems geros ir gailestingos širdies lietuviams

KUN. LIONGINAS JANKUS
Balfo Reikalų Vedėjas
105 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Kristaus Taikos ir Ramybės mano parapiečiams

ir visiems geros valios lietuviams

KUN. N. PAKALNIS

Brooklyno Apreiškimo Parapijos klebonas

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

SOPULINGOSIOS DIEVO MOTINOS PARAPIJA

136 Davis Ave., Kearn y, N. J.

Tel. 998-4616

Kleb. JONAS SCHARNUS
Kun. Raymond Thompson (Tamosunas)
Kun. Alfredas Žemeikis

★ *VISIEMS "LIETUVIŲ DIENŲ" SKAITYTOJAMS LINKSMŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI* ★

HOLY LIGHT CANDLE MFG CO.

Religious Candles of Every Description

280 Boerum Street — BROOKLYN, N. Y. 11206

GLenmore 6-0200 — Area Code 212

Proprietor: B. A. KUČINSKAS

* * *

Devotional Stands
Votive Stands
Marble
Bronze
Wrought Iron
Special to your specifications
in any metals or marble

7 Day lites
Votive Lights
Altar Candles
Beeswax Candles
Stearic Candles
Charcoal
Wax & Wood
Lighting Tapers
Insences
Votive Glasses, etc.

Kalėjd švenčių ir Naujųjų Metų proga
tyro džiaugsmo ir tikros laimės savo mieliesiems pacientams, draugams ir pažįstamiems linki

J. DIČPINIGAITIS, M.D.

su šeima

85—51 Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y. 11421

Phone: VI 9-0193

JOSEPH GARSZVA

Undertaker & Embalmer

231-233 Bedford Ave., BROOKLYN 11, N. Y.

EVergreen 8-9770

Joseph J. Garszva, Jr.

Anita R. Garszva

Licensed Undertakers

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 Jamaica Ave., WOODHAVEN 21, N. Y. Tel. VIrginia 6-9519

Salė vestuvėms, susirinkimams ir kitiems pobūviams.

Salėje gali tilpti 100 dalyvių.

HAVEN REALTY

Apdraudimo ir namų pardavimo įstaiga

Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

JOSEPH ANDRUSIS,

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais.

Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.

87-09 Jamaica Ave., WOODHAVEN 21, N. Y. Telef. VI 7-4477

"AIDAS" RADIO IR TV TAISYMAS

J. Bublaitis

ir SPAUDOS KIOSKAS

J. Pašukonis

94-17 Jamaica Avenue, WOODHAVEN, N. Y. 11421

(prie Woodhaven Blvd. traukinio stoties)

Didelis pasirinkimas liet. knygų, plokštelių, gintarų, medžio išdirbinių.

Tel. HI 1-7747

SCHUYLER SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION of Kearny, N. J.

24 Davis Avenue, Kearny, New Jersey

Current Dividend Rate 4¼ % quarterly

OFFICERS

Julius Paknis, President; **George Katilus,** Vice-President; **Peter W. Velevas,** Secretary; **Joseph M. Belza,** Treasurer; **Susan Dasker,** Asst Sec'y; **John A. Condon,** Executive Mgr.

DIRECTORS

Jack J. Stukas, John A. Condon, George Katilus, Walter Plikaitis, Frank P. Gelenitis, Joseph M. Belza, Dr. S. A. Mickewich, Julius Paknis, John J. Salvest, Peter W. Velevas, John Nakrosis, Edmund Bennett.

COUNSEL

Frank P. Gelenitis & John J. Salvest.

OFFICE HOURS:
Mon. thru Thurs. — 9:00 A. M. to 3:00 P. M.
Friday — — — 9:00 A. M. to 7:00 P. M.
WYman 1-0001 WYman 1-7260

Tik viena šioje apylinkėje lietuvių taupymo bendrovė.

L I N K S M Ų Š V E N Č I Ų

visiems draugams ir klijentams linki

NERIS INTERNATIONAL, INC.

NERIS CARBON & OIL CORP.

NERIS PHILIPPINES, INC.

Savininkai:

Dr. Juozas K. Valiūnas ir Dr. Juozas P. Kazickas

Phone: MURRAY HILL 2-7570.

530 FIFTH AVENUE — NEW YORK, N. Y. 10036

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

V. BELECKAS, savininkas.

1883 Madison Street ● Brooklyn 27, N. Y.
(Ridgewood)

Salė vestuvėms ir kitiems parengimams.
Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

Tel. EVergreen 2-6440

O. ir A. KAUNŲ RESTORANAS

Vestuvių ir kitų pokylių maisto paruošimas (nuo 50 iki 100 asmenų)

52 Hudson Ave. — Tel. UL 8-7821 — Brooklyn, N. Y. 11201

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. .... Tel. STagg 2-4329

Papingintomis kainomis priimam užsakymus **vestuvėms ir pokyliams.**

Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius.

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

84-02 Jamaica Ave (prie Forest Parkway Station) **WOODHAVEN, N. Y.**

Suteikiam garbingas laidotuves ● Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse ● veikia ventiliacija

Tel. VIrginia 7-4499

MATTHEW P. BALLAS

FUNERAL HOME
NOTARY PUBLIC

Albert J. Balton
Licensed Manager

660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. 11211

STagg 2-5043

BARAS — RESTORANAS — SALĖ POBŪVIAMS

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS, INC.

Danielius Averka, vedėjas

1332 Halsey Street, Brooklyn, N. Y. 11227

Tel. 456-2687 — HY 7-9756

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

GENOVAITĖ IR KAZYS TREČIOKAS

Insurance & Travel

311 Walnut Street
MArket 2-4867 — NEWARK 07105, New Jersey

Linksmų Švenčių ir laimingų Naujų Metų

LITHUANIAN C. C. CENTER

6 Davis Ave., Kearny, N. J.

JOSEPH MELYNIS, Mgr.

Telephone — WYman 1-9631 — WYman 1-9835

Linksmų švenčių linki

LITAS INVESTING CO., INC.

ir kviečia:

- **Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte**
- **Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 6%)**
- **Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui**

Dėl prospekto ir kitais reikalais:

New York — 100-21 89th Ave., Richmond Hill, N. Y. — HI 1-6799

Chicago — 6955 S. Western Ave. — Telef. GR 6-2242

VIrginia 6-9683 — Road Service

THREE JOE'S SERVICE STATION, INC.

Complete Automotive Repairs — State Inspection
Front End Alignment — Wheel Balance

85-42 Woodhaven Blvd. Cor. 86th Ave. — WOODHAVEN 21, N. Y.

J. Povalitis

G. I. O. ADVERTISING AGENCY

Advertising Campaigns – national & international

40 East 89th Street

New York, N. Y. 10028

B. A. Kucinskas, Press.

ROMUVA

84 - 20 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y., 11421
(tarp Forest Parkway ir 85 gatvės)

Prie pat Forest Parkway stoties, BMT Jamaica

Telefonas: VIrginia 6 - 4224 (Area code 212)

J. AUDĖNAS

a) padeda **Investavimų Fondų šėrus** pirkti, b) sudaro planus jaunesniem žmonėm **sistematiškai taupyti** ir ateičiai **kapitalus ugdyti,** c) sudaro planus **pensininkams,**turintiems santaupų, **papildomų pajamų gauti.**
109 Warwick St., Brooklyn, N. Y. 11207. Tel. TA 7-9518, LA 4-6484.

FOREST PARK INN

Fine Wines and Choice Liquors
Julia Baltaitis
Ray White

80-46 Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9820

Seasons Greetings from

STEPHEN BREDES, Jr.

Attorney and Counsellor at Law

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8. N. Y.
Telephone: APlegate 7-7083

AROMISKIS FUNERAL HOME

423 Metrapolitan Avenue
Brooklyn 11, New York
Tel. EV 7-4335

Stephen Aromiskis
Stephen Aromiskis Jr., Licensed Directors

Hartfordo "Aido" choras vienas veiklesniųjų lietuvių chorų JAV-se; jis dalyvavo II-joje dainų šventėje New Yorke, III-je dainų šventėje Chicagoje ir Lietuvių koplyčios pašventinimo Washingtone muzikinėje programoje. I eilėje (iš kairės): E. Minukienė, L. Kriščiokaitienė, R. Pilvelienė, M. Maslauskienė, Z. Dreslerienė, A. Radziulytė, **dirigentas muz. J. Petkaitis,** A. Kriščiūnienė, E. Tijūnėlienė, J. Orentienė Z. Dapkienė, A. Belazarienė, A. Saimininkienė; II-je eilėje: A. Petkaitis, V. Raškevičius, A. Dragūnevičius, K. Zavickas, J. Kodis M. Palubinskas, dr. Iz. Alis V. Nenortas, K. Jurkevičius, V. Petravičius. (Nuotraukon nepateko šie nariai: G. Pileikenė, G. Tijūnėlienė, Iz. Simanauskienė, J. Navasaitienė, A. Zdanienė, D. Virkutienė E. Šliogerienė, D. Banevičienė, P. Simanauskas, V. Zdanys, J. Norkūnas, I. Simonaitis, G. Simonaitis. Foto A. Jaras

"Aidas" Lithuanian choir of Hartford, Conn.; conductor J. Petkaitis.

Kalėdos moderniajame pasaulyje

Andrius Baltinis, Chicago, Illinois

Urvinis žmogus, palikdamas savo saugiąją gyvenimo vietą, yra praėjęs per keletą išsivystymo laikotarpių, pvz., per piramidžių kultūrą, senovės graikų protavimą, Romos cezarių sauvalę, krikščionybės pradžios tyrumą ir ūkanas, renesansą, reformaciją, didžiąją prancūzų revoliuciją, Darvino evoliucijos garsiuosius pažadus, Markso komunizmą, ir įėjęs į dvidešimtąjį šimtmetį dviem pasauliniais karais ir mažiausiomis viltimis išlikti gyvam.

Ir kaip tik į "šitokį pasaulį" Dievas pasiuntė savo Sūnų (Gal. 4.4).

Prieš šešiasdešimt šešerius metus, t. y. 1900 metais, kada mūsų audringasis šimtmetis prasidėjo, dar nebuvo nei radijo, nei televizijos, nei dangoraižių, nei požeminių traukinių didmiesčiuose, nei radaro, nei automobilių, nei lėktuvų, nei oro vėsintuvų, nei atominių bombų, bet buvo bažnyčios — Dievo namai, kurie liudijo tyliai, bet suprantamai, kad Dievas yra atsiuntęs savo Sūnų į pasaulį.

1900 metais Vokietijos soste buvo Vilhelmas II, rusų caras buvo Nikalojus II, Pranciškus Juozapas valdė Austro-Vengriją; Viktoras Emanuelis tapo Italijos karaliumi kaip tik šimtmečiui keičiantis. Britanijos karo laivynas viešpatavo visuose vandenynuose. Dizelmotovas buvo trejų metų amžiaus, Maocetungas — septynerių, Lyndon Johnsonas ir Herald Vilsonas dar nebuvo gimę. Leninas išvažiavo iš Rusijos kaip tarptautinis revoliucionierius, Trockio vardas dar buvo nežinomas.

Bet Kristus buvo žinomas Europoje, Amerikoje ir visur, kur tik gyveno žmogus.

Per praėjusius 66 metus šiame pasaulyje vyko pasikeitimas po pasikeitimo, kiekvienas sekantis didesnis už pirma buvusį, taip, kad pasikeitimai dabar jau nesudaro nieko naujo, nebėra jau mums daugiau staigmena. Dviedešimtojo šimtmečio negalima palyginti su jokiu kitu žmonijos istorijoje šimtmečiu. Jis kinta kas dieną.

Bet Jėzus Kristus yra tas pats vakar, šiandien ir amžinai (Žyd. 13,8).

1903 O. Raitas per 59 sekundes nuskrido 31 mylią; po penkerių metų pasirodė Fordo automobilis, ir pasaulis pradėjo riedėti ratais.

Nuo pasaulio šacho stalo nuėjo keturios valdovų dinastijos: Hohencolernai, Habsburgai, Romanovai, Ostmanai. Leninas tapo marksistų "mesiju" ir paaukojo šiai katorgos sistemai milijonus rusų ir kitų tautų gyvybių ir įkūrė didžiausią vergų valstybę pasauly.

Einšteino reliatyvizmo ir kvantų teorijos suteikė žmonėms galimybę suskaldyti nesuskaldomąjį atomą, ir dabar žmogus gyvena tarsi ant vulkano kraterio briaunos.

Iškilo Gandhi dvasia, kuri ir jam mirus vis dar gyva daugelio milijonų žmonių širdyse, ne tik Indijoje, Azijoje, bet ir Europoje, Amerikoje ir Afrikoje.

Zigmundas Freudas atidengė žmogaus pasąmonės paslaptis ir padėjo pagrindus psichoanalizei.

Volteras norėjo išlaisvinti žmoniją nuo Švento Rašto ir padėti jį į muziejų, bet tuo padėjo įsikurti britų ir kitų tautų Šv. Rašto draugijoms, ir Šv. Raštas pasidarė labiausiai skaitoma knyga pasauly.

Fašizmas ir nacionalsocializmas žadėjo įkurti tūkstantmetinę taiką pasaulyje, bet antrasis pasaulinis karas, jų pradėtas, pareikalavo 40 milijonų žmonių gyvybių; išgąsdintas taikos balandis nebeturi vietos žemėje nutūpti.

Stalinas padalino Europą į dvi dalis, atitverdamas ją geležine uždanga, o Chruščiovas priedu pridėjo Berlyno mūro sieną, lyg parodydamas tiems, kurie nori mąstyti ir suprasti, kad komunizmas yra silpniausioji politinė ir ūkinė sistema pasauly.

Bet geležinė uždanga pradeda rūdyti, ir tautiškumas pradeda kelti aukštyn galvą Rytų Europos kraštuose. / *Nukelta į* 14 *psl.*

J. E. kardinolas Spellman prel. J. Končius ir Lietuvių veiksnių nariai Pavergtųjų Tautų pamaldų metu prie Šv. Petriko katedros New Yorke.

On pages 5 and 6 — Scenes from the banquet and ceremonies honoring Msgr. J. Končius, 20 years director of the Lithuanian Relief Fund.

Skraidantis ambasadorius

Minint prel. J. B. Končiaus, buv. Balfo pirmininko, 75 metų sukaktį

Prel. Juozas B. Končius, gimęs 1891 metų gegužės 23 d., Kaltinėnų parapijoj, gimnaziją lankė Petrapily, universitetus — Vokietijoj ir JAV-se; čia studijas baigė PhD ir kitais laipsniais. Iš prigimties linkęs studijų ir mokslo darbui, gyvenime neretai ėmėsi visuomeninės bei organizacinės veiklos, o nuo 1944 metų ilgam laikotarpiui — iki 1964 metų — pasuko į labdaros sritį, kai prel. J. Končius buvo pakviestas vadovauti Bendrajam Amerikos Lietuvių Fondui, trumpai Balfui, kurio tikslas buvo padėti materialiai nuo II-jo pas. karo nukentėjusiems lietuviams. Lietuvos Atstovas J. Kajeckas prel. J. B. Končių vadina asmeniu, kuris triskart „buvo nepaprastu skrajojančiu ambasadoriumi lietuvių reikalams. Pirmąkart, 1917-1918 metais, jis buvo lietuvių karo belaisvių Vokietijoje kapelionu bei 1919 metais Lietuvos vyriausybės įgaliotiniu Berlyne lietuviams karo belaisviams bei Vokietijon išvežtiems grąžinti Lietuvon. Antrąkart, 1921 metais, Lietuvos vyriausybė buvo pasiuntusi prel. dr. J. B. Končių su misija į Maskvą ir Petrapilį, po Pirmojo pasaulinio karo, su tikslu likusius Sovietų Sąjungoj Lietuvos piliečius grąžinti Lietuvon. Dirbdamas tuos darbus, prel. dr. J. B. Končius įgijo patyrimo šalpos ir reikalingų globos bei pagalbos tautiečių teisių bei interesų gynimo srityje." Ir trečiąkart — veikla Balfe.

1944 Balfui kuriantis, reikėjo „energingo, pasišventusio, drąsaus ir sumanaus žmogaus". Visų akys nukrypo į prel. J. Končių, kuris neatsisakė ir tuojau ėmėsi darbo. „Jis kreipėsi pagalbos į Šv. Tėvą, episkopatus, atskirus Bažnyčios hierarchus, JAV prezidentą, jo kabineto narius, karinę vadovybę, kitus aukštus pareigūnus ir į tarptautines organizacijas..." Kas buvo įmanoma, tai buvo laimėta. Sudaryta plati organizacija veikė Jungtinėse Amerikos Valstybėse, o pats pirmininkas daugiausia laiko praleido ten, kur tik buvo didesnis būrys paramos ir pašalpos laukiančiųjų. Jis padarė tris keliones į Europą, lankydamas pabėgusius nuo bolševikų okupacijos, du kartus į Lenkiją, kur buvo nemažai lietuvių, į Rytų Azijos kraštus ir kitur, kur tik Balfo įtaka ir pagalba buvo reikalinga.

Iš prel. J. Končiaus 75 metų sukakties minėjimo. Prel. J. Končius dėkoja dr. E. Armanienei, Balfo vicepirmininkei, už jos turiningą kalbą, nušvietusią jubilato labdaros veiklą, esant Balfo pirmininkų, ir įteikia Balfo valdybos dovaną. Kairėj J. Laučka — banketo vedėjas, dešinėj — dr. S. Bačkis, Lietuvos Atstovybės patarėjas.

Prel. J. Končius, Henrikas Mikuckis, Ona Valaitienė, Liudvika Mikuckienė, Jonas Valaitis ir Bronė Spudienė.

Jubiliatas prel. J. Končius su savo giminėmis ir Balfo bendradarbiais: Iš kairės — Lilė Bražinskienė Janina Bražinskienė, Algirdas Bražinskas,

Prel. J. Končiaus 75 metų sukakties iškilmių dalyviai turėjo progos gauti su autoriaus parašu ką tik išėjusią jo atsiminimų knygą „Atsiminimai iš Balfo veiklos". Knygoje sukaupta didelė daugybė medžiagos, be kurios ateity, rašant šios organizacijos istoriją, istorikui nebus galima išsiversti. Knygoje randame ir nemažą autobiografijos dalį. Atsiminimų autoriai paprastai

Garbės stalas ir dalis svečių prel. J. Končiaus pagerbimo bankete 1966 m. rugs. 18 d. New Yorker viešbutyje, New Yorke.

---

daug pastangų sudeda savo paveikslo spalvoms nušviesinti ir padarytoms klaidoms (jų net klaidomis nevadindami) pateisinti. Prel. J. Končius ir čia, į viską žiūrėdamas per savo aš prizmę, į ne vieną faktą ar savo veiksmą sugeba pažiūrėti kaip istorikas, atvirai prisipažindamas prie klaidų, nuo kurių joks žemės dignitorius nelaisvas. Štai pavyzdėlis: „Iš mano pusės, kaip Balfo pirmininko, irgi buvo padaryta klaida Detroito seime... renkant direktorius. Tautininkų

Jubiliatas prel. J. B. Končius dėkoja vyskupui E. Swamstrom už turiningą pamokslą.

Kun. L. Jankus, Balfo reik. ved., įteikia Balfo centro tarnautojų dovaną — Gulbės emblemą, Končių (Koncevičių) giminės ženklą.

Sąjungos pasiūlyto advokato A. Olio kandidatūrai pasipriešinau ir pasiūliau jo vieton kitą kandidatą nominuoti. Dėl to kilo daug ginčų. Adv. A. Olis turėjo daug nuopelnų...Dėl mano užsikirtimo seimas jo neišrinko, o Tautininkų srovė liko nepatenkinta. Tai pakenkė glaudžiam bendradarbiavimui".

Kitur atsiminimų knygoje, minėdamas savo ir Balfo darbus, prel. J. Končius sako:

„Balfo nuveikti darbai labdaros srityje nėra nei pirmininko, nei sekretorės, nei kitų valdybos narių nuopelnai. Tai yra visų suvienytų lietuviškų pajėgų Amerikoje darbo vaisius. Būtų nekilnu, jei kas nors, atlikęs artimo meilės darbus, ieškotų sau iš to kokios garbės laurų ar pagyrų. Buvo dirbta ir pasiaukota tiktai dėl to, kad lietuvių tauta to mūsų pasiaukojimo buvo reikalinga. Jai reikėjo mūsų pastangų, geros valios, aukų ir atsidavimo. Tačiau Dievo akyse nuopelnai gal bus didesni tų, kurie Balfui yra davę sunkiai uždirbtą dolerį, ar paaukojo kokį rūbelį, nuo savęs nutraukę..."

Šie žodžiai yra gražus visuomenininko gestas, tačiau jie nenugeigia darbų žmogaus, kuris nutraukė nuo savęs 20 savo gyvenimo metų, atsisakydamas (ar geriau pasakius — neturėdamas laiko) nuo darbų, kuriems jis yra pasirengęs ir pajėgus. Prie tų darbų jis galėjo grįžti ir vėl jiems visas jėgas skirti, tik pasitraukęs iš Balfo veiklos.

Kaip prieš porą metų jis „Draugo" bendradarbiui J. Pr. pareiškė, dabar prel. J. Končius kibsiąs į Lietuvą liečiančių istorinių dokumentų rinkimą ir leidimą. Tam jis turi įsigijęs modernius mikrofilmavimo aparatus ir visus kitus reikmenis. Jei tik laikas ir sveikata leis, jis yra sumanęs istorinių dokumentų — Monumenta Historica Lituaniae — sudaryti keliolika tomų. Čia jis tikisi talkos ir iš kitų istorikų, rinkusių Vatikano archyvuose medžiagą, kaip prof. dr. Ivinskis, kun. Jatulis, kun. Krasauskas ir kt.

Linkime jubiliatui sveikatos, sėkmės ir tikimės, kad jam netruks energijos šiems sumanymams vykdyti. (R.).

Prel. J. B. Končius autografuoja savo ką tik išleistą atsiminimų knygą iš Balfo veiklos (Matyti dr. P. Vileišis ir S. Dzikienė.).

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

Vėlinės paverčiamos rusų garbinimo diena

□ Uolieji rusų bolševikų pataikūnai okupuotoje Lietuvoje stengiasi paveržti savo tikslams tradicines šventes. Krikštynų nebėra, nes naujagimiai krikštyti nepopuliaru; bet vardas vaikui duodamas, metrikacijos įstaigoje įrašomas; kad užgožtų senąsias krikštynas, įvestos naujos — **vardynų ceremonijos.** — su gandrais ir kitokiais priedais.

Savo tikslams komunistai nori paveržti ir vėlines, kurių tradicija nepaprastai giliai įaugusi į lietuvio gyvenimą ir sielą. Pažiūrėkime, kas nedideliame provincijos miestely Skuode sugalvota. Korespondencijoje iš to miestelio rašoma: "Mirusiųjų pagerbimo diena surengta Skuodo rajone Kulų kapinėse. Čia buvo uždegtas aukuras, skambėjo iškilmingai R. Rožděstvenskio 'Requiem' žodžiai."

Iškilmės surengtos lyg ir "masinių žudynių" aukoms pagerbti, nes tose kapinėse esą palaidota "trys tūkstančiai tarybinių piliečių, sušaudytų pirmomis Didžiojo Tėvynės karo dienomis". Bet iškilmių dėmesys daugiausia buvo nukreiptas į "vaduojant Skuodą" žuvusių karių kapus, ypač į "Tarybų Sąjungos Didvyrio" M. Čebodajevo kapą.

"Čebodajevų kultas" dabar ypač plečiamas Lietuvoje — smulkiausiai surankiojami visi kritę (ir nekritę, bet per Lietuvą peržygiavę) rusai, užfiksuojami visokiomis atminimų lentomis ir užrašais, užpildoma spauda... Žmones ima kankinti ne tik gyvieji partiniai ir valdiniai, bet ir negyvi rusai.

Dar vienas "nacionalinis" (tautinis) "kūrinys"

□ "Dar vienas nacionalinis baletas", — pareiškė "Tiesa" apie Leningrade ir lapkričio 4 d. parodytą Vilniuje lietuvio autoriaus A. Rekašiaus baletą, vardu "Gęstantis kryžius".

Kiek tas baletas nacionalinis (komunistai tą svetimybę kažkodėl vartoja vietoj žodžio tautinis) aiškėja iš autoriaus paaiškinimų. Pasirodo, autorius įsileido į modernios muzikos avantiūrą, panaudodamas net elektroninius instrumentus. Modernizmas tiek muzikos, tiek ir kitus menininkus — dailininkus, rašytojus — labai vilioja. Bet kaip tu čia dabar žmogus imsi moderniais muzikos garsais vaizduoti "šventą" tarybinį gyvenimą, tad tokiam užsimojimui rasta atitinkama tema. Pasirinkta uždavinys "muzikiniais vaizdais atskleisti dabartinį Amerikos gyvenimą". Kas nežino, kad Amerika visokių blogybių kraštas! Bet ir iš to gyvenimo reikia mokėti pasirinkti. Autorius neapsiriko: jis paėmė pačią aktualiausią "rasinės diskriminacijos Jungtinėse Amerikos Valstybėse problemą"; turinyje — tragiška baltos Beti ir negro Bobo meilė. Na, ir išėjo, pasak "Tiesos" kritiko naujas **lietuvių tautinis** (nacionalinis) baletas!.

Taip ir norisi Poeto Prano Vaičaičio žodžiais dainuoti: "Gražu, gražu mūs' Lietuvoj..."

Dailininkai — mizarų keliais, arba — "Kaip kas išmano, taip save gano"

□ Ši lietuvių liaudies patarlė skambėtų tik juokingai, jei savęs "ganytojai" naudotųsi tik tokiomis progomis, kaip skulptorius E. Varnas.

Lapkričio 5 d. "Tiesa" praneša, kad skulptorius E. Varnas rengiąs parodą, pavadintą "Kova už taiką", kurioje jis parodysiąs ištisą eilę skulptūrų-portretų tokių pasižymėjusių "taikos kovotojų", kaip R. Mizara, J. Mizarienė, K. Karosienė, J. Gasiūnas ir "kiti pažangieji Amerikos lietuviai". Vėliau į "pažangių veikėjų šeimą" esąs įterptas ir "Vilniaus universiteto istorijos mokslų garbės daktaras Antanas Bimba".

Įdomu, kad į tą "mūsų laikų herojų" ciklą yra įtrauktas ir prancūzų egzistencialistas Jean Paul Sartre, kuris pernai lankėsi okup. Lietuvoje ir "pamatė", kad žmonės ten visai laisvi, kad kūrėjai nevaržomi... (Į šių metų leidyklos planą buvo įtrauktas jo autobiografinis veikalas "Žodžiai", pažiūrėsim, kiek jo žodžių cenzūros žirklės bus laisvai iškirpusios?).

Tas dailininkas atrado šaltinėlį pasipinigauti ir savo socialistiškai realistinę pareigą atlikti — tiek to; jo reikalas.

Bet, va, yra ir kita patarlės — sarkastiškoji pusė.

Dailininko ir muziko M. K. Čiurlionio minėjimas davė progos lietuviams pasidžiaugti savo genialiu kūrėju, pasididžiuoti jo vardu, pasigrožėti jo kūryba. Čiurlionio temomis poetai prirašė daugelį poezijos ciklų. Visa tai labai gražu ir malonu. Bet nemalonu, kai ant to arkliuko ėmė jodinėti įvairūs mizarai. Spalio 28 d. "Tiesoj" rašoma, kad vienas dailininkas (B. Motuza) sukūręs kūrinių ciklą, vardu "Čiurlionio žingsniais." Esą dailininkas apie 10 metų besilankąs Druskininkuose ir per tą laiką nutapęs "daug kūrinių, pasakojančių apie Dainavos krašto grožį". Tuos kūrinius jis rodąs Druskininkuose surengtoje parodoje. Čia jis pasipasakoja, kad bekeliaudamas Čiurlionio išvaikščiotais keliais jis pradėjęs Čiurlionio kelių ciklą, iš kurio pirmą paveikslą jau išstatęs šioje parodoje. Kas gi čiurlioniško tame pirmame (tai labai svarbu!) paveiksle? Ogi štai kas: jame vaizduojamas Merkinės valsčiaus pastatas, "kuriame raštininkavo liaudies rašytojas Rojus Mizara..."

Konsekventiška laukti, kad antrame paveiksle figūruos Vincas Kapsukas, o trečiame — pats Leninas...

Būtų linksma, jei nebūtų skaudu.

DAR DĖL LIETUVOS KRIKŠTO

1966 metų "Aidų" nr. 8 išspausdintas prof. Z. Ivinskio straipsnis "Lietuvos krikšto problema", kuriame daroma išvada, kad Lietuva buvo pakrikštyta lotynų krikščionybėje 1386 metais Jogailos ir Vytauto dėka. Mindaugo lotynų krikštas nelaikomas krikščionybės įvedimo oficialia pradžios data.

Reikia neužmiršti, kad faktiškai Lietuvoje krikščionybė buvo skelbiama daug anksčiau negu karaliaus Mindaugo gadynė; ši krikščionybė buvo nešama kaip iš Vakarų, taip ir iš Bizantijos; tad Lietuva jau anoje Mindaugo gadynėje nebuvo pagoniškas kraštas. Žinoma, negalima tvirtinti, kad karalius Mindaugas faktiškai pakrikštijo visą Lietuvą, kaip lygiai negalima sakyti, kad Jogaila ir Vytautas atbaigė lietuvių krikštą. Svarbu nustatyti, nuo kada laikytina Lietuvą oficialiai tapusią krikščioniška; **neabejotina yra karaliaus Mindaugo krikštas, kurio pasėkoje 1251 metais popiežius Inocentas IV priėmė Lietuvą į krikščioniškų valstybių bendruomenę ir suteikė jai karalystės titulą.**

Laisvojo pasaulio lietuviai 1951 metais iškilmingai šventė 700 metų krikščionybės įvedimo Lietuvoje sukaktį.

Krikščionybės Lietuvoje įvedimo datos nustatymo klausimą nuodugniai ir moksliškai svarstė šeštame Lietuvių Katalikų Mokslų Akademijos suvažiavime, įvykusiame 1964 m. rgsėjo 5-7 dienomis New Yorke, Istorijos Mokslų Sekcija. Šios sekcijos darbuose dalyvavo 87 nariai. P. Pauliukoniui pasiūlius istorikams pripažinti tikrąja Lietuvos krikšto data 1251 metus (o 1387 metus ar vėliau laikyti tik krikšto papildymais), paskaitininkui dr. J. Jakštui sutikus ir nurodžius lietuvių istorikus, siekusius tokio nutarimo, posėdis vienbalsiai pasisakė už 1251 metus kaip Lietuvos krikšto metus. (Tautos Praeitis, t. II, knyga 2 (6), Chicago, Ill.-Roma, 1965, psl. 227-239 ir sek.)

Kam tad dar vėl įrodinėti, kad Lietuva buvo pakrikštyta daug vėliau?

Los Angeles, Calif. **P. V. Raulinaitis**

Jaunimo metus baigiant

Tautos naikinimas pavergtoje Tėvynėje

> "Raudonieji visą gražųjį mūsų jaunimą suguldė po žemėmis, nukankino sušaudė."
> (Lietuvaitės skundas iš Sibiro, "Santarvė", 1955, nr. 7-8, 311 psl.).

Mažoji sovietiškai kruvina lietuvių enciklopedija rašo, kad ruso Gorodikovo Basano, generolo majoro, "vadovaujama šaulių divizija drauge su kitais raudonosios armijos daliniais apsupo bei sutriuškino hitlerininkų grupuotę Vilniuje ir, žygiuodama pro Birštoną ir Kauną, 1944. VIII.17 prie Šešupės pasiekė TSRS valst. sienną" (I tomas, 585 psl.).

1944 m. liepos 13 d. rusų raudonoji armija užėmė Vilnių, liepos 20 d. — Panevėžį, liepos 27 d. — Šiaulius, rugpjūčio 1 d. — Kauną, spalių m. 10 d. — Palangą ir 1945 m. sausio 28 d. — Klaipėdą (J. Dobrovolskis, 16 lietuviškoji divizija, Lietuvos mokslų akademijos darbai, Nr. 2(17), 1964, Vilnius, 87-106 psl.).

Rusų komunistų partijos laikraštininkas A. Rakūnas savo straipsny "Lietuvių liaudies kovos" tvirtina: "Kai raudonoji armija įžengė į tarybų Lietuvos teritoriją, **108 278 jaunuoliai" buvo nuvaryti į raudonąją armiją ir mesti į pirmąsias kovos linijas** prieš vokiečių ugnį (Lietuvos aukš;ųjų mokyklų mokslo darbai, Istorija VII t., 1965 m., Vilnius, 50 psl.). A. Rakūnas sako, kad tie jaunuoliai stojo savanoriškai, bet tam melui patvirtinti duomenų neturi.

Rusų komunistų partijos vado Stalino įsakymu buvo suorganizuota 16-ta **lietuviškoji divizija, kuri karo metu** kelius sykius **buvo vokiečių visai sunaikinta.**

Rusų raud. armijai vykdant Lietuvos okupaciją, 16-tai šaulių divizijai buvo uždrausta žygiuoti į lietuviškąsias žemes. Tik liepos 12 d. rusai davę leidimą pradėti žygiuoti į Lietuvą. Liepos 26 d., vos divizijai peržengus Lietuvos sieną, tuoj buvo pasiųsti politrukai — "karininkai" į Vilnių, Švenčionis ir Uteną gaudyti vyrų. Iki spalių 1 d. į diviziją buvo **suvaryta 2407 vyrai, kurių daugumą "sudarė visiškai kariuomenėje netarnavę žmonės** (jaunuoliai, **M. G.),** arba tarnavę joje prieš daugelį metų" (seni, **M. G.**) (J. Dobrovolskis, 16 lietuviškoji divizija, 90 p.). Rugpjūčio 16 d. Šiaulių mieste ir apylinkėje sugaudė **680 žmonių,** iš kurių 21 tarnavę raudonojoje armijoje, 168 — Lietuvos kariuomenėje, ir **491 visiškai netarnavę kariuomenėje jaunuoliai.** Ir vėl: iš tų 680 vyrų 364 — darbininkai, 250 — ūkininkai, 32 tarnautojai, ir **34 moksleiviai.** Iš tų 680 vyrų tik vienas komunistas, ir tas, tur būt, užėmė pulko politruko vietą? (Šiaulių miestas 1940 m. turėjo 31 640 gyventojų, o Šiaulių miestas ir apskritis — 219.802 gyventojus, LE, XX tomas, 440 psl.).

Rugpjūčio 13 d. Svedasuose (kan. Juozo Tumo-Vaižganto tėviškėje) sugaudė **2100 vyrų.**

1944 m. spalių m. 1 d. lietuviškoje šaulių divizijoje buvo: 3230 lietuvių ūkininkų ir **1457 lietuviai mokiniai.** (Ten pat, 87-106 psl.).

Laikraštininkas Simas Miglinas savo dokumentuotoje knygoje "Pavergtoji Lietuva" rašo:

"Sovietai, užėmę dalį Lietuvos teritorijos, 1944 metų vasarą paskelbė 1909-1926 metais gimusių vyrų šaukimą į kariuomenę. Priėmimo skyriuose dalis vyrų buvo suimami" (39 p.).

"1955.IX.6 karinėn tarnybon pašaukti 1936 metais gimusieji Ir vėl apie **9000 lietuvių vyrų** buvo išsklaidyti sovietinės kariuomenės daliniuose."

"1955.IX.3 Lietuvoje buvo paskelbtas karinėn tarnybon šaukimas 1937 metais gimusių. **Apie 9000 lietuvių turėjo užsivilkti sovietinio kario milinę** (63 psl.).

Šį jaunuolių raudonojoje armijoje naikinimą galime papildyti jaunuolių naikinimo tęsiniu — siuntimu į "Sibiro plėšinius". **Nukelta į 17 psl.**

VALERIJ TARSIS

Palata Nr.7

Romanas

Pradžia kovo mėn. numeryje

Tęsinys iš praėjusio nr.

Nelabai buvo šalta — septyni laipsniai, bet iš Kubaniaus stepių pūtė aštrus šiaurės rytų vėjas. Volodia — liesas, išdžiūvęs, visas pamėlynavo, jo skruostuose sustingo pykčio ašaros, jis kramtė sudžiūvusį kartaus pelūno stiebelį, ir jo pilve didėjo duriantis skausmas. Ir tada Petka, vadinamas "Juodvarniu",— visas juodas kaip čigonas, nusispjovė pro dantis ir tarė:

— Na, tai tuo tarpu, Pil... Nuogas gi tu neisi? O mes bėgsim į plytinę, ten šilta. Tu neprieisi.

Išėjo. Tai buvo gyvenimo įstatymas šiame pasauly. Volodia neužsigavo dėl to. Jis pasielgtų lygiai taip pat. Jis dabar gerai žinojo, kas yra žiaurumas ir nežmoniškumas. Ir žinojo, kad tai galima pašalinti tik prievarta. Dvejus metus jis praleido mažamečių nusikaltėlių kolonijoje, kurioje nebuvo legendarinio dėdės Makarenko *), o tik mušeikos ir banditai — jie užkapodavo vaikus iki mirties. Vertė juos šnipinėti, skųsti kitus, badu marino. Taip kūrėsi skyrelis po skyrelio jo asmeninės pedagogikos poema, ir jis netgi suabejojo, ar iš tikro visa tai vyko taip, kaip aprašė Makarenko, — juk jis žymus rašytojas, jis ir sugalvoti visa tai galėjo.

Per tuos trankymosi metus Volodia Antonovas perėjo daugelį tų stovyklų, teko sutikti šimtus vaikų; daugumas tokių, kaip ir Volodia, nekartą yra iš stovyklų bėgę. Kodėl bėgo? Nuo ko bėgo? Nuo nežmoniškumo, nuo žiaurumų. Nuo Makarenkos nebėgsi. Bet kurgi jis? Sako, yra šalis Eldorado... ar Muravia... tik niekas jos nematė, išskyrus rašytojus.

Ir štai jis išaugo.

Universitete jis pagaliau surado tikrus žmones. Svajojo. Mąstė. Svyravo. Tikėjo ateitimi. Apsisprendė tai ateičiai atiduoti visas savo jėgas; atsisakė nuo gyvenimo malonumų, meilės, nuo viso, kas žmogų suminkština, ruošėsi kovai. Tuo būdu Nikolaj Vosiljevič Morionij buvo jam viskuo: tėvu, mokytoju, draugu. Gi Tolia Žukovas – jauniausiuoju broliu, lengvai pažeidžiamu, reikalingu globos.

Taip jie ir gyveno.

O Šėtonas nesitraukė nuo jų nė per žingsnį.

---

*) Makarenko — legendarinis sovietų auklėtojas, parašęs kelias pedagoginio turinio knygas, kurių viena, "Pedagoginė poema" jau paskutiniaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais buvo išleista ir lietuviškai.

J. SAKALAS

Keliai ir toliai

KELIONĖJE

Neleisk man, Viešpatie,
Paklysti šioj kelionėj,
Pagundų ir pavojų
Išmindžiotais takais.
Jų galas — nežinia,
O baigiasi diena
Ir vakaras jau rengias
Palikti žemę tamsai.
Sunku vienam nakčia
Eit apgraibom nauju
Nežinomu keliu.
Užžibink, Viešpatie,
Negęstamą tiesos
Ir gėrio žiburį,
Kad kelią tikrąjį
Matyčiau visą naktį.
Ir saulės užtemimo
Nelauktą valandą.
Neleisk man, Viešpatie,
Paklysti šioj kelionėj.

1951-64

PASLAPTINGI KALNAI

Ten toli nebyliai,
Susimąstę giliai,
Niūkso du milžinai,
Apledėję kalnai.

Ar jie snaudę pabus
Ir sujudins ledus?
Ar jų amžių mintis
Tebedengs paslaptis?

Alsios valandos slinks
Žemė gūžčios ir links,
Užsikniaubus, tyli.
Lauk ir tu, kol gali,

O kalnai gi sujus
Laužti pikto ledus
Ir kovos švituliais
Savo burtus atskleis.

1942-65

ŽMOGAUS BEIEŠKANT

Aš vėl einu keliu savuoju
Ir oru vėl savu alsuoju.
Einu ieškot žmogaus: kilnių,
Drąsių kovotojų žmonių,
Kurie šioj sutemų gylybėj
Ir klystkeliuos nepagailėtų
Vargų, kančių, naktų budėtų
Atstumti prapulties galybei.

Tas didis, kam širdis ir lūpos
Nesuteptos, kas maldai klūpos
Be krislo veidmainio, pagyro.
Nors vien varguoliai bus jo broliai
Ir jam grūmos keliai ir toliai
Ir nors jam ant galvos tesvyros
Šalta be prošvaisčių naktis —
Bus jo tiesa ir ateitis.

ANAPUS

Toli toli
Mus skiria vandenynas.
Greičiausias paukštis nuo tavęs
Mane suranda su žinia
Vos į kelintą dieną.
Bematant jį siunčiu atgal
Su savo ilgesiu
Ir praeities dienų
Liepsnojančiais atsiminimais.
Juose matau tik tavo šypseną,
Bet tavo juoko negirdžiu,
Lyg būčiau negirdėjęs
Jo niekur niekuomet.
Ir tavo žodžiai vakaro tyloj
Man aidi kaip kelionėje
Vėluojančio keleivio žingsniai.
Ir mano širdį kaip naktis
Užgriūva nerimas ir baimė,
Ar tas keleivis tik nebūsi tu.
O, taip tikrai, ir tu skubi,
Bet kelias tau — tik vingių vingiai,
Ir mažojo namų kelelio nerandi.

Sutemus prinešu
Prie lango žiburėlį,
Kad mūsų namą ir tamsoj
Iš tolo pamatytum.

Kada gi man nudengsi nuo akių
Tamsaus likimo uždangą
Ir, mano slenkstį peržengus,
Sakysi: — Jau aš čia! —
Ir duosi ženklą man, jog aš
Tave matau nebe sapne?
Tą pačią valandą,
Tą pat akimirką
Abiem tekėjus saulė skleis
Pavasario gėlėtą dieną,
Ir mūsų rankos susitvers
Jau taip stipriai, kad niekas jų
Nebeišskirtų niekuomet.

1961

KELIAS IR TILTAS

Paduosiu ranką savo broliui,
Statysiu tiltą trumpint toliui.
Išpilsiu vieną krantą, kitą.
Atskelsiu atramai granito,
Kad tilto audros nesugriautų
Ir staigios bangos nenuplautų.
Dun dunda tiltas, kelias rūksta,
Keleivių eilės nenutrūksta:
Kiekvienas neša savo dalį
Į laimės ir svajonių šalį.

J. Sakalas

AŠ MĖGSTU GYVENIMĄ, BET MANE MĖGSTA MIRTIS

> Tur būt, taip jau lemta! Nėra ko manęs gailėtis! Kad jie nepakenčia tiesos — blogai; kad nesupranta grožio — skaudu; kad taip brangina niekniekius, blizgučius ir visokias išdaigas — šlykštu.
>
> Ne, nesitaikinsiu prie jų! Jie manęs nepakenčia — puiku, ir aš jų taip pat neapkenčiu. **Thomas Mann**

Mulą vilioja eiti pirmyn skambučių žvangėjimas — kažkas yra pasakęs, ir tai nuostabi tiesa! Ir aš, ieškantis tiesos tyrumose, laukinių žvėrių persekiojamas, nepavargstu, nenustoju jėgų ir vilties, todėl, kad mane, kaip ir tą angeliškai kantrųjį mulą, vilioja eiti pirmyn skambučių žvangėjimas — tai Tiesa žingsniuoja per žemę. Štai jau pasivysiu ją, pamatysiu... Ir staiga nutyla žvangėjimas, jau vos girdėti, bet dar girdžiu jį — girdžiu visais savo sielos virpėjimais, ir tik vieno bijau, — ar sugebėjau atpasakoti kopimą į Golgotą taip, kad žmonės tikrai matytų Žmogų, nešantį savo kryžių.

Bet aš žinau, kad žmonės man patikės ir pamatys du kankiniu — Tolią Žukovą ir Volodią Antonovą, sėdinčius ant Vorobjevo kalnų. Kažkodėl norėjosi pavadinti juos tuo vardu, prisiminus taip artimus mano širdžiai Gerceną ir Ogarevą, — aplinkui įvairiaspalvė lapkričio diena ir saulė stengiasi iš visų jėgų sušildyti jų auštančias širdis, — mokytojas sėdi bepročių namuose, budeliai apvilko jį pamišėlio marškiniais.

— Nebeištversiu, — pasakė Tolia Žukov, — užpjudė mane visai tie šunys. Komsomolu vadinasi! Tikra kankinimo kamera!

— Pagaliau supratai, — atšovė Volodia Antonov. Piktomis, paraudonavusiomis nuo nemigo, akimis stebėjo jis tą audringą lapkričio puotą.

— Kaip gi tada gyventi? — atgijo Tolia ir gniaužė kumščius, lyg besiruošdamas pulti nematomą priešą.

— Kaip? Kad aš žinočiau! Betgi esu tikras, kad gyventi reikia, kad reikia nepasiduoti šios nelaimingos komunistinės imperijos vergų išnaudotojų malonei. Juk Nikolaj Vasiljevič visuomet taip sakydavo.

— O jei taip tęsis be galo! Taip! Darosi vis blogiau ir blogiau. Atsimeni, Nikolaj Vasiljevič pasakė, kad birželio ideologiniame plenume buvo paskelbtas karas visai galvojančiai inteligentijai, žinoma, ne valdiškai, o tiems, kurie dar nėra užstatę savo sielos komunistiniam lombarde. Kokias perspektyvas turi mūsų jaunimas? Jokių. Štai, va, mes baigsime universitetą, o apie tikrąjį mokslinį darbą negali būti nė kalbos, — juk mes niekad nesutiksim falsifikuoti istorijos. Taigi, lieka tik viena išeitis — eiti dėstytoju į mokyklą ir dėstyti vaikams valdiškas nesąmones. Laimei, vaikai tavęs neklausys, per pertrauką paskaitys pamoką, kad galėtų gauti patenkinamą pažymį, o jau kitą dieną bus pamiršę, ką vakar mokėsi.

— Betgi tu pamiršai, kad mes jauni, turime prigyventi iki komunizmo, — sarkastiškai nusišypsojo Antonovas.

— Taigi, turime prigyventi. O kas gi tas komunizmas? Tai vargo apoteozė, asmenybės sunykimas, vieno kambario, žemomis lubomis butas su pusiau maudyne, pusiau išeinamąja — žodžiu, skurdžiausias gyvenimo standartas su manų koše, lova, sofa, spinta, stalu ir knygų lentynėle viename agregate. Man jau teko matyti vienoje baldų krautuvėje tokį komunistinį stebuklą. Net ir pasigerti iš to vargo negali. Nepriklauso pagal etiketą.

— A... dabar man norėtųsi tik marafeto pauostyti. Ar tu kada nors uostei?

— O kas tai — kokainas?

— Taip, stiprus dalykas, visokį šlamštą ružavai nudažo.

— Ne, Volodia, tai ne išeitis.

— Na, gerai, tai taip ir gyvensime?

— O ką gi darysi?

— Amžinai tas "o ką gi darysi?" Ne klausti, bet veikti! — suriko Volodia.

— Ko rėki? — nustebo Tolia. Ir ant ko?

— Gerai, aš einu, — tarė Volodia, pašoko ir plačiais žingsniais, nė neatsisveikinęs išėjo.

Tolia dar ilgai gulėjo ant žolės. Žiūrėjo į dangų, kur geso nusileidusios saulės šviesa. Koks gražus pasaulis! Ir kaip jį suteršė. Kodėl taip būna, kad visos gražiausios idėjos, jas bevykdant, iškreipiamos iki kraštutinumo, — ir rezultate vietoj socializmo gaunasi šlykšti tironija?

Jam atėjo į galvą baisi mintis:

— Ar iš tikro pasauly vyksta progresas? Juk iš moralės taško žiūrint, humanizmas, primityvi bendruomenė be valstybės, teismų, kalėjimų, policininkų buvo kur kas aukštesnė už dabartinę santvarką.Tai pripažino netgi ir Engelsas. Prie ko privedė visi tie daugelio tūkstančių metų geresnio gyvenimo būdo ieškojimai. Kodėl žmonės galėjo gražiai ir taikiai gyventi be tų milijonų policininkų? Ir tą stebuklingą chorą dirigavo vienas senelis, neturėdamas nei ginklo, nei apsaugos, o visi jo klausė be jokių atsikalbinėjimų, visi gerbė. Ogi dabar vadus saugo nuo žmonių meilės visa armija policininkų. Kodėl? Turbūt, žmonija išsigimsta. Visokie išgamos iš minios prasiveržia į vadus. Valdžia — štai kur pikčiausi nuodai. Troškimas valdžios, siautėjimo, plėšikavimo, žudymo, tai charakteringa chuliganams... Teisingumas — tai tas, kas jiems labiausiai nepatinka. Stalinas — klasiškas tokio chamiško tirono tipas. O tai, kad partija nuėjo su juo, pritarė jam, tyliai priėmė jo nusikaltimus ir padėjo jam juos vykdyti, tiktai parodo, kad ir partija ne geresnė už jį. Veidmainiški Chruščiovo aiškinimai nieko nesuklaidins.

Kas gi toliau?

Naktis.

Žvaigždžių chorai sukasi juodame danguje, negirdimai jiems akomponuoja orkestras, ir Tolia stengiasi pagauti harmoniją, bet negali.

Namie jį pasitinka senelė — ji taip pat visa sidabruota, lyg jos plaukuose būtų įsipynę žvaigždės; jos mirga taip pat ir akyse. Be žodžių, baimingai ji žvelgia į Tolią, lyg norėtų ką pasakyti, bet negali ir tik peržegnoja jį.

Tolia ilgai stengėsi atsiminti tolimesnę įvykių eigą anos nakties, iš pagrindų pakeitusios jo likimą. Kas gi tai buvo — likimo posūkis, sąmoningos valios reiškinys ar laikinas pamišimas, atsitiktinumas?

Savo kambary Tolia ilgai skaitė apysaką iš "Tūkstantis ir vienos nakties". Tarp nuostabių knygų, sukurtų žmogaus genijaus, Šecherezados pasakos jam atrodė gal labiausiai žavinčios. Bet ar buvo kada nors žemėje panašus gyvenimas? Gal tai tiktai gražus arabų raitelių prasimanymas. Juk tik jie turi geriausius arklius pasauly, ir kas žino, kur tie užburti žirgai, greiti, kaip paukščiai, niekad nepavargstantys, nunešdavo jų fantaziją, visuomet įkaitintą karštu pietų tyrumų, samumų ir siroko alsavimu. O ir jų vaizdai formavosi amžiais, gimę tarp Afrikos horizonto miražų. Jų ugniniai žvilgsniai matė toliau ir giliau negu mūsų šviesios akys tarp ūkanotų tolių melsvų rūkų, tirpstančių šiaurės horizontuose.

Nuostabiausia Koliai atrodė tai, kad žmonės taip tikėjo poetinio žodžio galiai, jog bandė juo užkalbėti savo nepermaldaujamą likimą. Daug buvo paslaptingo ir nepasiekiamo tuose nuostabiuose pasakojimuose, bet Toliai viskas buvo suprantama, nors ir ne viską jis galėtų išreikšti žodžiais. Dažnai betgi skaitydamas šias knygas, jis stebėjosi jų karingumu, — visos apysakos aprašinėjo stiprius, galingus žmones, nežinančius baimės, lengvai atliekančius sunkiausius žygius.

Tvirtovė stovi kaip uola,— Sinajaus kalnas,
liepsnoja mūšis ant to kalno.
O tu gi, Moze, tardai laiką.
Numesk šalin tą savo lazdą, —
ji trempia tvarinius visus.
O gal bijai, kad virvė gali virsti kobra?
Mūšy skaityki priešo raštus, kaip eiles kora- / no,
O tavo kardas eilėmis tegu ant priešo spran- / do rėžia.

Tolia išmoko arabų kalbos ir skaitė jų padavimus originale, — vertimas rusų kalbon buvo toks silpnas, kad naikino visą šios nepasikartojančios knygos žavumą; o ir prancūziškas vertimas taip pat nebuvo tobulas. Jis pats išvertė visą eilę fragmentų ir visos čia paduotos citatos yra jo verstos.

Taip... argi jis pats, Tolia Žukov, nestovėjo dabar ant kalno ir ar netardė laiko? Jis buvo velnioniškai kaltas, įvykdęs tūkstančius sunkiausių nusikaltimų, jam nebėra ko besakyti, ir todėl jis tyli. Jokiomis prityrusio tardytojo suktybėmis neišgausi jo parodymų. O gal būt visi tie nusikaltimai tai tiktai virvagalis, kuriuo bailys gali pasismaugti, gi išminčius praeis pro šalį, nekreipdamas dėmesio, — tegu sau guli prie kelio, juk tai tiktai virvagaliai, o ne nuodingos kobros. Ir jei tu sugebėjai kaip reikiant įkainuoti priešo veiksmus, — jie aprašyti jų kronikose, — tai tu sugebėsi duoti ir tinkamą atsakymą; neraišinėk, neeikvok tuščiai žodžių, bet kardu išrėžk atsakymą jų spranduose!

Puiki programa!

Galimas daiktas, — galvojo Tolia Žukov, kad visa mūsų nelaimė ir glūdi čia, kad mes perdaug vertinam priešo pajėgumą ir permažai savo.

...ir visa, kas įvykti turi, ne gudrumu versk, / bet jėga!
Ir tai įvyks, kam skirta bus įvykti;
kam skirta bus įvykti, išsipildys valandą pa- /skirtą.
Ir tiktai kvailį apima, belaukiant, neviltis.

Taip — įvyks, ir aš tai žinau, — galvojo Tolia. Bet kur semtis jėgų kovai ir kantrybes — tęsti vergišką buitį? Aš nebeturiu jėgų — aplinkui mažai žmonių, pasiryžusių mestis į kovą, nors neapykanta auga ir pasipiktinusių eilės didėja. Karvedys pamišėlių namuose, priešo nelaisvėje. Aplink mane ir Volodią

pamažu darosi jau pažįstama tuštuma, — dar nėra dingus stalininė baimė, dešimtmečius kausčiusi žmones, o naujoji karta dar nespėjo užaugti. Aš vienišas — mano šovininėje nėra šovinių. Svarbiausia — nėra atsargoje nė trupučio optimizmo. O pas kurį iš žymesnių žmonių jo buvo? Visi didieji poetai buvo pesimistai. Leopardi, Baironas, Lermontovas, Heine, Blokas, Pasternakas. Puškiną galima išreikšti viena šiurpą keliančia eilute:

—Beprotiškų laikų užgesusi linksmybė...

O Lermontovas:

Gyvenimas, kai pažvelgi šaltai aplinkui—
tokia tuščia, tokia kvaila išdaiga.

Be abejo, jie visi mėgo gyvenimą. Ir aš ir Volodia ir Nikolaj Vasiljevič pašėlusiai mėgstam jį...

Kaino lūpomis Baironas šaukia visam pasauliui, ir, rodos, kad tai mes šaukiam:

Tai aš, kurs taip aistringai nekenčiu mirties,
Kad, rodos, apie mirtį net mintis man nuodija gyvenimą.
Tai aš pasaulin mirtį iššaukiau,
Kad savo tikrą brolį jos šaltan glėbin nustumčiau.

O Šekspyras?

Ar gi ne jis jau trys šimtai metų klausia:

— Būt ar nebūt?

Taigi, gal daug geriau — nebūt! Nikolaj Vasiljevič ir Volodia pavargo baisioje kovoje ir man taip pat, kaip pasmerktam Kainui, gal reikės užmušinėti savo brolius? Argi jie kalti, kad jie klysta, kad kvaili, ar kad neužtektinnai akylūs? Ar ateis kada laikai, kada visi žmonės bus Žmonėmis? Reiškia, — naikink visus, kol nustos gimti avinai? Ne, to aš negaliu, negaliu taip... Juk ir Kainas, sąžiningai galvojęs, kad žemėje ne vieta smulkiems, trumparegiams, menkiems sutvėrimams, galutinėje išvadoje nebuvo laimingas, bet kankinosi, sąžinės graužiamas. Ar ir mums būti amžinais Kainais?

Vadinas, išeities nebėra?

Tolia žiūrėjo pro langą į juodą dangaus prarają, į tokias tolimas ir visam kam abejingas žvaigždes, į jų šaltą šviesą, tylia srove besiskleidžiančią, tokia tylia ir tokia tolima, kad nepajėgia nuplauti jo apdulkėjusių minčių. Jos lyg sakytų: jūs taip toli nuo mūsų, mums sunku jus ir beatskirti, o kaipgi galėtume jums padėti?

Ir vėl Nojaus Arka?

Ar prisimeni Jafeto skundus?

... *Nejaugi tik mus su tėvu ir jo tvarinius pasirinktus išgelbėjo Kūrėjas?*

Broliai — žmonės!Matysiu aš didžiulį kapą!

Kas su manim dalinsis liūdesiu? Deja, niekas. Tad ar mano likimas geresnis negu jūsų? Ar milijonų žmonių išnaikinimas nebūtų dar baisesnis nusikaltimas, negu brolio užmušimas?

Tolia jautė, kad abejonės, svyravimai, kančios suka jį, smaugia, kerta, — ne, ne kaip paprasta virvė, bet kaip nuodinga kobra.

Slinko naktis.

Per vieną dieną galima apsukti pasaulį.

Per vieną naktį galima jį sunaikinti.

Apsukti pasauliui reikia sutartinio didelių masių veikimo.

Sunaikinti pasauliui pakanka vieno žmogaus, kuris paspaustų katapultos mygtuką ar patrauktų šautuvo gaiduką. Ar išnyks visas pasaulis, ar tik vienas Žmogus — nėra jokio skirtumo. Jei manęs nebėra, tai kas įrodys, kad pasaulis dar tebėra?

Slinko naktis — tyliais vagies žingsniais. Vagies, kuris nebaudžiamas grobė žmonių šilumą, šviesą, džiaugsmą. Tolia Žukov net ir neįtarė, kad šioji naktis sugalvojo pagrobti ir jo gyvenimą. Jis niekaip negalėjo prisiminti, kaip jis atidarė naktinio stalelio, stovėjusio šalia jo lovos, stalčių, kaip išsiėmė skustuvą, kaip parašė ant popieriaus gabalėlio plačia rašysena *"Aš mėgstu gyvenimą, bet mane mėgsta mirtis"*, ir kaip perpjovė sau gerklę.

Jau buvo vėlus laikas, todėl senelė netrukus atsikėlė ir prieš išeidama bažnyčion, užėjo Tolios kambarin. Jis gulėjo apsivilkęs, paplūdęs kraujuose. Arterijos jis nepasiekė, o tik gerklė buvo giliai įpjauta. Sunkiai kalbėjo, sunkiai alsavo. Vėliau — kraujo transfūzija, ir po keturių dienų jį nugabeno ligoninėn, tik ne operacijai, o į Kanatčikovo vasarnamį, — juk jam nepatinka sovietiškas rojus.

Palatoje Nr. 7 jis pirmą kartą apkabino ir pabučiavo Nikolaj Vasiljevičių, kuris bendrai nemėgo sentimentalumų; bet juk tai buvo draugų susitikimas pragare, — patys galite suprasti.

☆

Volodia Antonov tada pirmą sykį gyvenime išsigando.

Jis gerai prisimena nuo to laiko, kai buvo vos ketverių metų, kad niekad nieko nebijojo, — nei gyvenimo, nei mirties. O dabar, štai, ir išsigando. Taip jautė, lyg beširdis budelis vėl nori viską nuo jo atimti, kaip tąsyk Petka "Juodvarnis" prekiniame vagone, ir paleisti nuogą į šaltį. Baisus šaltis pradėjo lietis jo širdin, šaldyti kraują gyslose.

Kas tai?

Pradžioje Nikolaj Vasiljevič. Po to Tolia. O šianakt Kolia Silin surijo penkiasdešimt tablečių barbamilo — vos atsupo. Kolia Silin buvo jau paskutiniame kurse, daug dirbo, ir Nikolaj Vasiljevič Morionij pranašavo jam didelę ateitį, jei tik jam pavyktų išvykti į užsienius. Kolia Silin buvo labai įsigilines į etruskų istorijos studijas. Jis buvo įsimylėjęs į tą didžią tautą, apie kurią mūsų istorikai taip mažai žino, nebent tai, kad jie buvo pasiekę aukštos kultūros, ir jų menas buvo labai aukšto lygio. Juk netgi ir paprasčiausi diletantai su ypatinga pagarba kalbėjo apie etruskų vazas. Kolia Silin manė, kad etruskinė kultūra yra romėnų civilizacijos pagrinde. Kolios Silino gyvenimas vystėsi savotiškai. Ketverių metų būdamas, jis buvo tėvo išvežtas į Romą. Mat, jo tėvas buvo tada paskirtas į Sovietų Sąjungos atstovybę Romoje, bet ne diplomatu, o saugumiečio darbui. Romoje jis išgyveno dešimtį metų. Kolia kartu su tėvu išvažinėio skersai išilgai visa Italiją ir pamėgo ją didele sūnaus meile, net ir savo dienoraštį rašė italu kalba. Devyni metai po to pragyventi Maskvoje nebesuartino jo su tėvyne, bet dar labiau nutolino. Universitete jis pasidarė užsidaręs, visada paniūręs, šalinosi nuo draugų, su nieku nedraugavo. Praėjusiais metais jį išvijo iš komsomolo, kadangi jis griežtai atsisakė vykti padėti doroti derlių. Jis labai aštriai pasisakė susirinkime; tarp kitko jis kalbėjo:

"Aš įsitikinau, kad marksizmas bendrai, o sovietinis režimas ypatingai — tai regreso prajovai, žingsnis atgal žmonijos vystymosi procese. Aš nekalbėsiu apie labai abejotinus ekonominius laimėjimus — kosminiais skridimais neužtemdysi to baisaus fakto, kad šiandien po kone pusamžio sovietinės tvarkos daugumoj miestų ir miestelių sunku gauti net duonos, juodos duonos. Kultūros degradacija, visiškas meno išsigimimas, — juk tai šiandien pas mus daug žemesniame lygyje, negu prieš tris tūkstančius metų pas etruskus, aš jau nebekalbu apie elinus. Šlykščiausias sovietų inteligentijos pavergimas nubloškė Rusiją į laikus prieš carą Petrą. Po birželinio plenumo pas mus nebegalima idėjų kova, be ko neįmanomas progresas. Oficiali komunizmo filosofija tikrumoje žemiausios rūšies pragmatizmas, dogmatinė scholastika. E, ką čia ir kalbėti..."

Jį išvijo iš universiteto. Nors jau prieš tai jis pats nustojo jį lankęs. Prieš tai jis pradėjo lankytis profesoriaus Morionij rately, bet nespėjo kaip reikiant įsitraukti, nes Morionij pakliuvo palaton Nr. 7. Vėliau jis gavo telefonisto darbą, išėjo iš namų, kaimely, netoli Maskvos, kaimo troboje nusisamdė kambarėlį už dvidešimts rublių mėnesiui. Į namus nebesilankė. Dėl tokio savo elgesio jokių pasiaiškinimų nei tėvui, nei motinai nedavė, o su tėvu net ir kalbėtis griežtai atsisakė.

Ir štai — liūdnos pasėkos.

Barbamilas, Sklifasovskio institutas, palata Nr. 7. VolodiaAntonov, neturėdamas tų gerų privalumų, kaip Kolios kantrumo ar Tolios Žukovo geraširdiškumo, nusigėrė iki sąmonės netekimo, apdaužė milicininką ir įšoko į Maskvos upę. Kai jį ištraukė, jis draskėsi, nagais suraižė gelbėtojų veidus ir rankas ir girto balsu šaukė:

— Niekšai! Fašistai! Aš mėgstu gyvenimą!

Taigi, vieno mėnesio, auksiniai rausvo spalio, laikotarpy, dar tris savižudžius — Tolią Žukovą, Kolią Silina ir Volodią Antonovą — pristatė palaton Nr. 7, kurioje jau trečias mėnuo gyveno Semen Saveljevič Samdelov, bandęs pasikarti išvietėje. Gerai primuilintą virvę jis ir dabar slėpė savo lovoje po matracu.

Aš mėgstu Gyvenimą, bet mane mėgsta Mirtis.

LAISVĖS, LAISVĖS, DUOKIT LAISVĘ!

Tariant žodį pabėgimas,
kraujas teka gyslose greičiau,
lyg sparnai išaugę būt laisvam skridimui...
Emily Dickinson

Visų pripažinimu "amerikiečių" galva buvo Vasilij Vasiljevič Golin. Ir kaip gi kitaip, — juk jis parašė peticiją pačiam prezidentui Kennedy ir bandė tą peticiją perduoti amerikiečių pasiuntinybei. Nesiryždamas jis slankiojo šaligatviu prie pasiuntinybės rūmų ir buvo pakviestas į telefono būdelę. Kalba buvo trumpa, ir po valandos laiko jis jau ilsėjosi ant lovos palatoje Nr. 7.

Kartu su juo, toje pačioje mašinoje, atvyko į Kanatčikovo vasarnamį ir Nataša Rostova (nieko nepadarysi, taip ji vadinosi, — autorius neturi tikslo daryti parodijos iš Levo Tolstojaus herojės, kurią jis labai gerbia). O ji, pasirodo, buvo laimingesnė, — jai pavyko permesti laišką per mūrinę tvorą pasiuntinybės kieman.

Bus daugiau.

Aukuro, Hamiltono Liet. Dramos Mėgėjų būrelio, narių didžioji dalis su režisore E. Dauguvietyte-Kudabiene.

Members of the "Aukuras" Lith. Drama Club of Hamilton, Canada, with their director Mrs. E. Kudabienė.

On both pages — 12 and 13 — Scenes from various productions by the "Aukuras" Lith. drama club.

Visos foto nuotraukos A. JURAIČIO

J. B. Priestly "Pavojingas posūkis". Scenoje iš kairės: L. Verbickaitė, A. Žilvytienė ir S. Martinkutė.

„Aukuras"

Hamiltono lietuvių Teatro mėgėjų grupė

"Kol bus žiūrovų, tol lietuviško teatro šviesa neužges!" su pasiryžimu kalbėjo E. Dauguvietytė-Kudabienė, švęsdama savo teatrinio darbo sidabrinę sukaktį (Kauno Jaunajam Teatre pradėjo dirbti 1941).

Tai vyko Hamiltono lietuvių kolonijoj, Kanadoj. Šioji kolonija, nors nėra labai didelė, nėra perdaug turtinga ir neturi kažkiek patyrusių meninių pajėgų, savo menine veikla nepasiduoda didesnėms ir gausesnėms kolonijoms. Hamiltonas nepasiduoda apatijai ar išlepinto gyvenimo snūdui, bet veikia tose srityse, kur turi jėgų, palaiko vyresniųjų dvasią, teikdamas jiems meninio pasigėrėjimo sava daina, sava lietuviška melodija, gimtuoju žodžiu, ir kelia jaunuosius, mokydamas vertinti tradiciją ir pamilti tai, ką išugdė ir išpuoselėjo tėvai. Be parapijos choro, čia puikiai veikia tautinių šokių grupė "Gyvataras" ir teatro mėgėjų grupė "Aukuras", išskirtina retenybė daugelio kolonijų gyvenime.

"Aukuro" pradžios metus reikia laikyti 1949 metus, kai E. Dauguvietytė-Kudabienė, Kauno Jaunojo Teatro ir Augsburgo lietuvių teatro dramos aktorė, subūrė scenos mėgėjus, ėmė jiems režisuoti ir vadovauti. Nuo to laiko, nors būrelio narių sąstatas ir gerokai keitėsi, pats būrelis augo ir stiprėjo. Per pirmuosius penkerius gyvavimo metus buvo pastatyta šie veikalai: Pirmas skambutis, K. Inčiūros "Dr. Vincas Kudirka", G. Turne "Vanduo Kanitogai", L. Fuldos "Mokyklos draugai", S. Čiurlionienės — "Aušros sūnūs" ir "Pinigėliai", V. Alanto "Buhalterijos klaida" A. Gustaičio "Sekminių vainikas", J. B. Priestly "Inspektorius atvyksta" Putino "Valdovo sūnus" ir penkmečio sukakčiai — J. Grušo "Tėvas".

Statydama K. Binkio "Atžalyną", "Aukuro" grupė turėjo pasipil-

J. Grušo "Tėvo" scena. I. Mickūnas, V. Panavaitė (dabar Stankienė), A. Juozapavičius ir aktorius Henrikas Kačinskas (tėvo vaidmenyje).

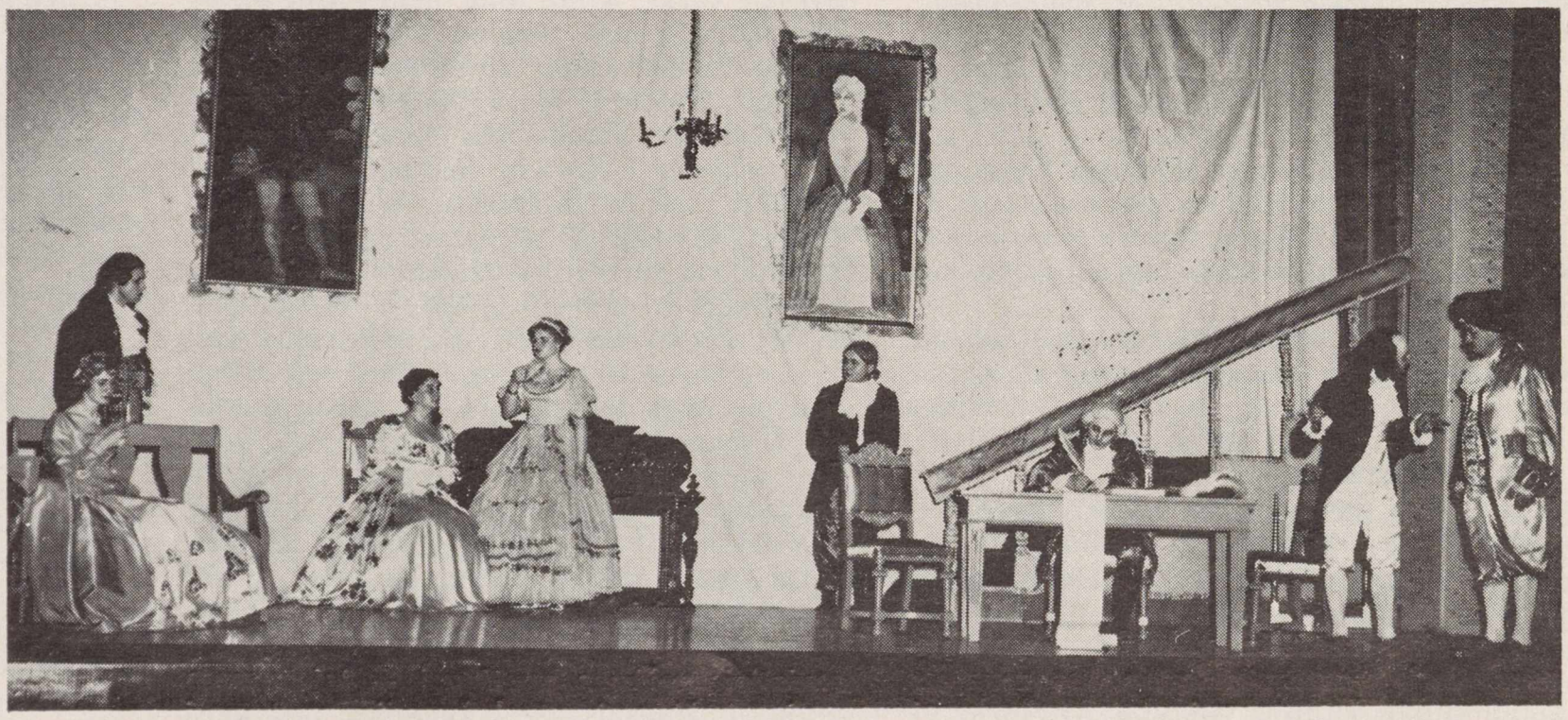

Moljero "Šykštuolio" scena: iš k.: L. Verbickaitė, R. Kontenis, A. Matulienė S. Martinkutė, A. Ulbinas, E. Petrušaitis, A. Stanevičius, V. Sielinkas.

Elena Dauguvietytė-Kudabienė, H. L. M. T. "Aukuro" režisorė.

Andersono "Sniego karalaitės" pastatymo scena. Mažieji aktoriai: A. Gutauskas, D. Kudabaitė ir R. Skaistytė.

J. Griniaus "Gulbės giesmės" scena: Barbora — L. Verbickaitė, Sarida — A. Žilvytienė.

J. Griniaus "Gulbės giesmės" scena: L. Verbickaitė — Barbora Radvilaitė, A. Stanavičius — Žygimantas, E. Kudabienė — Bona.

---

dyti ir "atsijauninti", nes reikėjo 25 veikėjų, tarp kurių 20 mokyklinio amžiaus. Darbas pasisekė gerai, veikalas be Hamiltono dar buvo vaidintas St. Catherinoje, Toronte ir New Yorke. Jaunimo įsijungimas nesibaigė "Atžalyno" pastatymu — jis pasiliko ir toliau ir augo kartu su grupe.

Viso per savo gyvavimą "Aukuras" turėjo apie 20 pastatymų; be minėtų, dar suvaidinta šie veikalai: Geisingerio "Pirmas skambutis", A. Gustaičio "Šilkiniai pančiai", J. B. Priestly "Pavojingas posūkis", Anderseno pasaka "Sniego karalienė", Moljero "Šykštuolis", O. Miciūtės "Laimės dėžutė", po vieną veiksmą — A. Škėmos "Živilės", R. Spalio "Botai", J. Krumino "Pabaigtuvės"; be to, surengta keletas literatūrinių programų ir montažų.

"Aukuro" sąstate yra buvę 93 scenos mėgėjai. Veidai keitėsi, bet kiekvieno įnašas paliko savo žymes "Aukuro" istorijoje. Visų išminėti neįmanoma, bet išskirtina bent keletas. Pirmoje eilėje — Antanas Šalčiūnas, kuris padėjo grupę organizuoti; nuo pat pirmųjų grupės veiklos metų kartu dirba Albinas Stasevičius, Apolonija Radzevičienė, Antanas Mingėla, Vladas Panavas, Kotryna Meškauskienė.

Teatro dabartinę valdybą sudaro: pirm. Kazys Mikšys, Kazys Bungarda, Antanas Kaušpėdas ir A. Mingėla.

Kilus sumanymui Chicagoje suruošti teatro festivalį, "Aukuras" tam įvykiui pasirinko Jono Griniaus istorinę dramą "Gulbės giesmė". Veikalas sunkus — parašytas eilėmis, reikalauja tikslaus teksto perdavimo, istorinių drabužių, dekoracijų, — bet "Aukuras", turėdamas už savo nugaros 15 metų praktiką, ryžosi. Festivalis neįvyko, bet "Aukuras" savo sumanymo nemetė, jį įvykdė iki galo ir štai savo sukakčiai išėjo su brandžiai paruoštu veikalu, kuris jau žavėjo ne tik Hamiltono, bet ir apylinkių kolonijų žiūrovus: Hamiltone, Toronte, Rochesteryje, Detroite, Londone, Ont., o 1967 m. sausio mėn. numatoma gastrolės Clevelande, Montrealy. Tokio pasisekimo retas pastatymas sulaukia. Už šį veikalą Griniui paskirta Lietuvių Rašytojų Draugijos premija; atrodo, kad už jo pastatymą premijos yra užsitarnavęs ir "Aukuras".

" Gulbės giesmės" dekoratorius — Algis Trumpickas, karūnos pašimai ir butaforija — Aldonos Volungienės, drabužių eskizai — Aldonos Matulienės, grimas ir patrikai — Stasio Ilgūno.

Tiek trumpai apie Hamiltono te atro mėgėjų grupę, vedovaujamą E. Dauguvietytė-Kudabienės. Grupės veikla ir pasiekimai rodo, kiek daug reiškia vieno žmogaus užsispyrimas ir pastangos; bet, žinoma, čia reikia pridėti ir tų žmonių darbas ir pasiaukojimas, kurie tiki lietuviškos scenos reikalingumu; šalia to nemažiau reikšmingas faktorius ir publika, kuri savo teatro pastangas remia, sudaro sąlygas reikštis ir klestėti.

A. Vol-nė

KALĖDOS MODERNIAJAME PASAULYJE...

Atkelta iš 5 psl.

Dievas, visatos ir žmogaus Kūrėjas, į žmogaus širdį yra įdiegęs laisvės troškimą, todėl žmogus gali padaryti pasauly geležines uždangas ir Berlyno mūro sienas, bet negali išrauti iš žmogaus širdies laisvės troškimo. Tai patvirtina tos 13 Azijos ir 35 Afrikos tautos, kurios nuo 1945 metų yra nusikračiusios kolonializmo jungą ir gyvena laisvėje.

Pasauly dar nėra laisvės, bet pasauly yra Jėzus Kristus, kuris yra atėjęs atnešti laisvės: "Jei Dievo Sūnus jus padarys laisvus, jūs tikrai būsite laisvi" (Jono 8, 36). Kalėdos tikrumoje yra laisvės šventė. To žmogaus, kuris savo viduje yra laisvas, jokia išorinė prievarta negali prislėgti. Tokį stebuklą žmoguje padaro Jėzus Kristus.

Bet ar Jėzus Kristus su savo Kalėdomis tinka mūsu dienų pasaulyje? Pirmieji krikščionys Kalėdų nešventė. Pirmieji krikščionys nežvelgė atgal. Vakarykštės dienos jie neturėjo. Jie buvo rytdienos žmonės. Pirmieji krikščionys gyveno ateities ilgesy: "Mes laukiame naujo dangaus ir naujos žemės, kur viešpatauja teisybė" (2 Petr. 3.13).

Šį naująjį dangų ir naująją žemę atnešė mums Jėzus Kristus, kuris kalbėjo savo mokiniams: "Kai jūs meldžiatės į Dievą, tai sakykite "Tėve mūsų, kurs esi danguje". Tai yra naujasis dangus. Dievas yra mūsų Tėvas. Bet jei Dievas yra mūsų Tėvas, tai mes žmonės esame broliai ir seserys, vienos šeimos nariai. Tai yra idealas, kurio žmonija dar nėra pasiekusi. Nenormalios yra tos šeimos, kurių nariai yra karo stovy tarp savęs. Taika neateina Jungtiniu Tautų keliu, kur tautų atstovai vienas kitu nepasitiki, vienas kita kaltina, vienas ant kito šaukia (vos tik vienas kito nešauna!..), kur tironai ne tiesos žodžiais, bet savo bato padu daužo kalbėtojo stalą; taika ateina iš "naujojo dangaus", kur yra "taikos Kunigaikštis", kuris duoda dieviška ramybę savo žemės vaikams, kurie pildo jo valią. Juo toliau nuo Tėvo, tuo toliau nuo taikos. Arčiau Dievo, arčiau taikos.

Kas ta "naujoji žemė?" "Jūs turite mylėti vienas kita, kaip aš jus mylėjau," – tai Kristaus žodžiai savo mokiniams. Jei visos bažnyčios mylėtų viena kitą, jei visi krikščionys – baltieji, juodieji, geltonieji, rudieji, – mylėtų vienas kitą, tai mes šiandien gyventume ne tik savo tėvynėje, bet visa žmonija gyventų pusiau rojuje! Tada 900 milijonų krikščionių tarpe negalėtų pakelti galvų tokie, kaip Leninas, Hitleris, Maotcetungas ir panašūs. Jei visi 900 milijonų krikščionių būtų krikščionys pagal Jėzaus Kristaus Naująjį Testamentą, tada ne tik pasauliniai karai, bet ir visos kitos kovos būtų nereikalingos. Jei krikščionys būtų krikščioniški, tai pasaulis šiandien nebūtų suskilęs, bet vieningas. Mes visi tada gyventume "po figos medžiu", Šv. Rašto žodžiais tariant, ir dieviškoji ramybė būtų mūsų širdyse.

Piktos valios žmonės kovoja prieš Jėzų Kristų. Kristus esąs mitas, tuščias įsivaizdavimas, fantazijos padaras, – sako tie, kurie veda kovą prieš Kristų. Jei toks Kristus niekad nėra gyvenęs pasauly, tai nėra prieš ką nė kovoti! Jei aš kaip Donkichotas eidamas Chicagos gatvėmis daryčiau tokius judesius, tarsi kovočiau su man matomu, bet kitiems nematomu aitvaru, tuojau pakliūčiau į tam tikrą įstaigą, kur tikrina proto sveikumą. Ko nėra buvę ir nėra, prieš tai nėra ko nė kovoti.

Bet Kristus gimė, gyveno, mokė ir mirė šiame pasauly. Dievas jį prikėlė iš numirusių. Jei Dievas negalėtų savo sūnaus prikelti iš mirusių, tai jis nebūtų joks Dievas! Kristus buvo ir yra šiame pasauly. Tai yra jo pasaulis! Nėra tokios galybės visoje visatoje, kuri galėtų Dievo Sūnų išvarvti iš jo pasaulio. Ir šiame pasauly jis turi draugų ir priešu.

Bet ir Bažnyčia yra "nusidėjusi" Kristui, pastatydama ji ant sosto ir ragindama žmones Ji *tik* garbinti. Tuo tarpu pats Kristus ragino žmones ir dar šiandien juos ragina *sekti* Juo, tapti Jo mokiniu, *gyventi* taip, kaip Jis gyveno. Tie krikščionys, kurie seka Kristumi, Kalėdose neieško Jėzaus prakartėlėje, bet žvelgia į Ji kaip tikėjimo ikūrėją ir atbaigėją (Žyd. 12,2), kol mes visi pasieksime tikrąjį vyro subrendimą, Kristaus kilnumo pilnatvės laiką (Efez. 4.13).

Tokios yra krikščioniškos Kalėdos. Tradicinės Kalėdos yra Kalėdų Senelio, Santo Klauso ir nasipelnymo Kalėdos. Dvasinės Kalėdos nėra tik gruodžio 25-toji diena. Jos gali būti šiandien, rytoj ir kiekvieną dieną, nes krikščionis kiekviena diena gali sekti savo mokytoju, kuris yra Jėzus Kristus.

Linkiu kiekvienam šių eilučių skaitytojui per ši adventa susitikti su Žmogaus Sūnumi, kuris atėjo jieškoti ir gelbėti tų, kurie yra pražuvę (Luk. 19.10). Jėzus Kristus yra atėjes ir pasilikes šiame pasauly, todėl nejieškokite Jo tik danguje!

A. Baltinis

IŠ DAILĖS PARODŲ

— **Dail. Leonas Urbonas,** gyvenąs Australijoje, šių metų gale atvyko į JAV ir čia surengė parodas Chicagoje ir New Yorke. Chicagoje iš 52 darbų buvo nupirkta 17. New Yorke gruodžio 5—16 parodą surengė ir globojo Australijos lėktuvų bendrovė Quantas.

Vėliau paroda bus perkelta į Clevelandą, kur ji vyks International Galery, jau pasižymėjusioje parodų rengimo galerijoje.

L. Urbonas gimęs 1925 m. Dailę studijavo Stuttgarte, 1948 atvyko į Australiją. Dar grįžo į Europą studijų pagilinti. Parodose dalyvauja nuo 1959. Yra laimėjęs eilę premijų; 1965 m. laimėjo didžiausią (1500 svarų) "Fabric Fashion Award" premiją. Abstrakcionistas.

L. URBONAS

—**Dail. Jadvygos Paukštienės** paroda gruodžio 2—4 Toronte, surengta "Moters" žurnalo, praėjo sėkmingai. Lankytojai įsigijo apie tuziną paveikslų.

Dailininkė, tebesilaikydama impresionistinės mokyklos, savo tapyboje atsisako ryškaus objekto bet daugiau dėmesio kreipia į spalvas ir nuotaiką.

— **Dail J. Pautienius** surengė savo darbų parodas spalio 1 d. Sault Ste. Marie, Ont. (Kanadoje) ir spalio 22 d. Rochesterio lietuvių kolonijose. Abi parodos susilaukė pasisekimo ir gausaus lankytojų dėmesio; nemažą išstatytų darbų dalį lankytojai įsigijo. Dailininkas vis labiau linksta į neobjektyvinę srovę, bet lankytojai labiau mėgsta jo impresionistinės krypties peisažus.

— Lapkričio 13—20 Detroito Butkaus vardo šaulių kuopa surengė **Kunigundos Kodatienės** piešinių parodą. Skautų ir visuomenės veikėja Kodatienė papildo tų dailininkų mėgėjų sąrašą, pradėtą paskutiniais metais mūsų įvairių sričių— pedagogų, gydytojų, muzikų, kunigų. Kodatienei arčiausias bobutės Moses realistinis kelias.

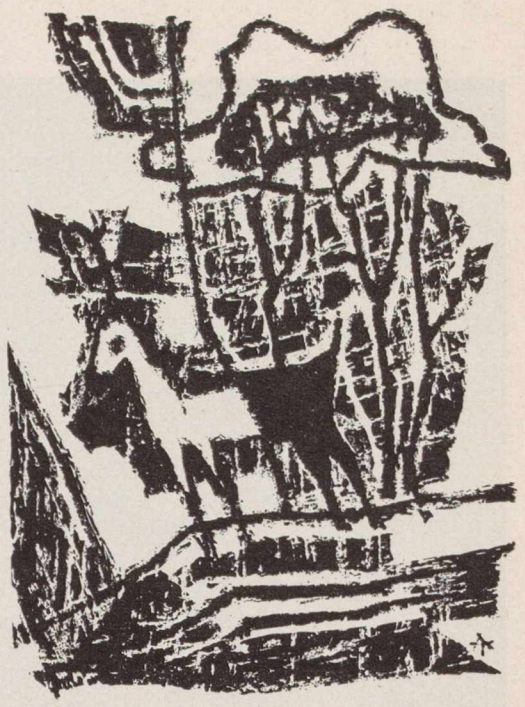

A. Tamošaičio grafika

— **Dail. A. Tamošaitis** minėdamas savo 60 metų amžiaus sukaktį, surengė savo darbų parodas spalio 8—15 Detroite ir lapkričio 27 — Ottavoje. Pirmoje buvo išstatyta 50 aliejaus tapybos, akvarėlės ir juoda-balta grafikos darbų; antroje — 57 juoda-balta grafikos darbai.

A. Tamošaičio kūrybą yra paveikusi lietuvių tautodailės įtaka ir jo darbuose, kad ir pusiau abstraktiniuose, matyti ryškūs lietuviško liaudies meno bruožai.

— Spalio 23—30 Detroito L. Tautinės sąjungos skyrius globojo Lietuvių Namuose surengtą **dail. Česlovo Janušo** parodą.

— Rugsėjo 14 — 29 Toronte buvo surengta **Vandos Pazukaitės** paroda. Buvo išstatyta aliejaus paveikslų, grafikos, gvašo (gouache), spalvotų ir vienos spalvos linoleumo bei medžio raižinių.

Dail. Vanda Pazukaitė, gimusi 1911 m., dailės studijų pradžią gavo Panevėžyje pas dail. J. Zikarą; Meno mokyklą baigė Kaune 1940 m. ir dar studijavo Vilniaus Meno Akademijoj. Paskui buvo piešimo mokytoja Panevėžyje. 1947 metais ištremta į Sibiro darbo stovyklą ten išbuvo beveik dešimtį metų. Sunki darbo vergo tremtis palaužė jos sveikatą, bet neatėmė kūrybinio noro. 1965 m. atsikviesta į Kanadą, ji ėmėsi darbo ir per trumpą laiką pasirengė parodai. Įvairi technika ir temų gausumas domino ir traukė lankytojus.

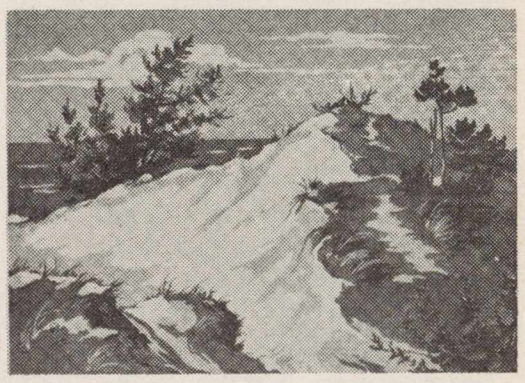

V. Pazukaitė **Palangos kopos**

— **Dail. J. Rimša,** daugiau kaip pusmetį pabuvęs Tahiti saloje ir ten nupiešęs keletą paveikslų bei pasidaręs kelias dešimtis eskizų, nebegalėdamas toliau likti dėl sunkių klimato sąlygų, gruodžio 14 laivu išplaukė į JAV ir sausio viduryje pasieks Los Angeels, kur mano padirbėti ir surengti parodą.

DAILININKAS ANTANAS RŪKŠTELĖ ŠVENČIA

Gerą madą įvedė dailininkai — minėdami savo sukaktis rengti parodas. Taigi ir Rūkštelė, švęsdamas savo 60 metų amžiaus sukaktį, surengė parodas Chicagoje, Kenosha-Racine ir Los Angeles mieste. Į jo tokius „minėjimus" atsilankė po kelis šimtus žmonių, pasidairė po dailininko sukurtų meno pasaulių nuotrupas, kai ką įsigijo ir papuošė savo butų sienas. Dailininko „tartas žodis" ir po sukakties metų kalbės į žiūrintį čia tėviškės peisažo skaidrumu, čia šio laikotarpio tragedijos ir žmonijos gėdos kalba.

Apžvalgininkai ir kritikai sutaria Antaną Rūkštelę esant realistinės men okrypties dailininku. Jo nepaveikė jokie naujųjų dienų meno vėjai, atvirkščiai, jis dargi prieš juos atvirai ir narsiai kovoja, abstraktą laikydamas meno numenėjimo forma. Gamtoje jis randa daugiausia temų, vis ir vis užklysdamas į paliktus Lietuvos laukus ir įvairiais aspektais tapydamas jos peisažą su rugių laukais ir gubomis, su sodybomis ir palaukėmis, su pievų grėbėjomis ir skalbėjomis. Žmogus jo gamtoje dirba, gyvena, ką nors veikia, įprasmindamas save kaip tos gamtos dalį. Nors jo miškas ar pamiškė ir taip jau neturi niūrumo, bet pro šakas prasiveržęs skaidrus saulės spindulėlis tai šen, tai ten prabyla džiugia džiaugsmo skiautele, kurios taip niūrioje kasdienybėje trūksta.

Iš gamtos ramybės paveikslų išsiskiria A. Rūkštelės paskutiniuoju laiku pamėgtos tematinės kompozicijos, rodančios aštrias ir dažnai kontraversines problemas. Be anksčiau minėtų, kaip diktatorių pasaulio pasidalinimas, paskutinėse parodose žiūrovo akį atkreipė paveikslai „Po dialogo" ir „XX amžiaus garbė ir gėda". Daug minčių kelia ypač pastarasis, taip artimas savo tema lietuviams ir visiems pabaltiečiams, ištiktiems tos XX-jo amžiaus gėdos, prislėgtiems komunistinės vergijos.

Šios ir panašios temos meno kūriny nelengva išsakyti, jos nebus pasaulinėje arenoje populiarios, bet jų kėlimas rodo, kad idealistinė dvasia dar nėra mirus ir kad ne visų sąžinės dar miega. (R. N.).

ANTANAS RŪKŠTELĖ — **Po dialogo** / After the Dialogue
Antanas Rūkštelė — **Rugiai prie sodybos**

Antanas Rūkštelė — **Rugiai prie sodybos** / Rye near the farm

DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS GARBĖ IR GĖDA, triptikas

Kairėje: UN (Jungtinės Tautos) suteikia nepriklausomybę Afrikos žmonėms. Autorius, kaip šių dienų įvykių liudininkas, save (baltu švarku) įterpia tarp batlųjų atstovų.

Dešinėje: UN nemato ir negirdi šauksmo senų Europos tautų žmonių, kuriems atimama laisvė ir nešamas pavergimas. UN plakatas pamintąs tanko, priklausančio valstybei, kuri yra tos pat tautų organizacijos narys.

Viduryje: žmogui (tuo pačiu ir visiems žmonėms) patiekiama spalvomis žėrinti tuštybė, beprasmiškumas — abstraktas, verčiantis stebėtis, gilintis, ieškoti nesamo ir nematyti realios Afrikos dramos ir Europos tragedijos.

ANTANAS RŪKŠTELĖ — **DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS GARBĖ IR GĖDA** / Honor and Shame of the Twentieth Century

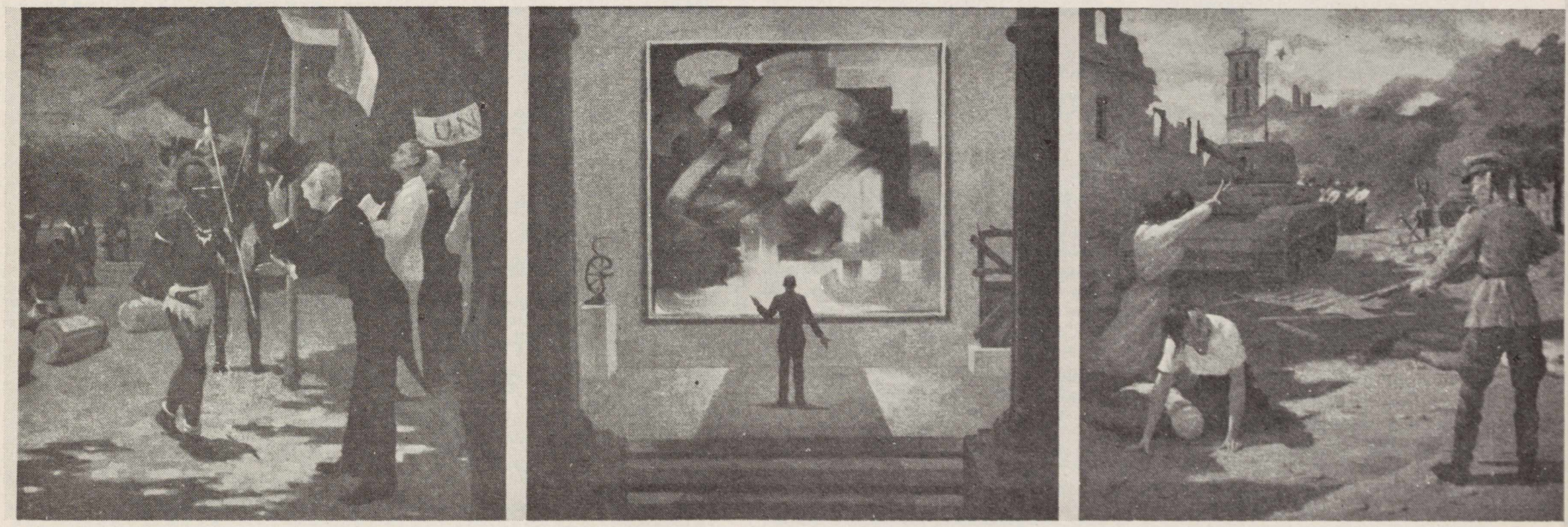

KNYGOS IR AUTORIAI

Milašiaus draugija Paryžiuje

— Šį pavasarį Paryžiuje pradėjo veikti Milašiaus Draugų Draugija (Association des Amis de Milosz). Jos valdybos pirmininku išrinktas poetas Jean Audar. Milašiui gyvam esant jis buvo vienas jaunųjų prancūzų poetų, draugavusių su Milašium. Kitų valdybos narių tarpe yra: Milašiaus knygų leidėjas Andrė Silvaire, poetas Jacques Buge, Sorbonoje apgynęs tezę apie Milašių, Bellemin - Noël, dabar rašąs tezę apie Milašiaus kūrybą ir k.

Tos Draugijos garbės komitetą (Comite d'Honneur) sudaro: pirm. — Milašiaus draugas rašytojas Jean Cassou, kiti nariai: rašytojas Gerard Bauer (Goncourt Akademijos narys) rašytojas kritikas Tėvas A. Blanchet, S.J. Sorbonos literatūros profesorė Mme Durry, rašyt. Stanislas Fumet, Mme J. Grumbach-Vogt, prof. Andrė Lebois, artistas Jean Louis Barrault; iš lietuvių pakviesti Dr. S. A. Bačkis ir Dr. prof. J. Baltrušaitis.

Draugijos reikalais rūpinasi — Andre Silvaire, 6, rue Jose Maria re Heredia, Paris - VIIe.

Balio Sruogos atminimui

— Rašytojo Balio Sruogos name (Kaune, buv. Ramiojoj g. nr. 9a, dabar Balio Sruogos g. nr. 21) spalio 1 d. atidaryta paminklinė paroda ir miesto viešosios bibliotekos skyrius. Parodoje išstatyta Balio Balio Sruogos knygų, daiktų ir atkurtas visas jo buvęs darbo kambarys (taip praneša sovietinė lietuvių spauda).

Atidarymo iškilmėse apie B. S. gyvenimą ir kūrybą kalbas pasakė... ne rašytojų pirmininkas, ne kultūros ministras, bet Kauno miesto komunistų partijos sekretorius, miesto bibliotekos direktoriaus pavaduotojas, literatūros instituto jaunesnysis mokslinis bendradarbis ir "daktaras" Antanas Bimba.

— Atžymint Balio Sruogos 20 metų mirties sukaktį, spalio 7 ir 8 dienomis Montrealyje (Kanadoje) įsteigtas **Balio Sruogos Fondas.**

Fondą finansuoti ir plėsti įsipareigojo keli JAV lietuviai; dabartinis fondo kapitalas yra $1.000. (Lėšų reikalu į visuomenę nebūsią kreipiamasi, t. y. aukos nebus renkamos).

B. S. Fondo paskirtis ir artimiausi uždaviniai yra:

* išleisti esančius rankraštyje B. Sruogos raštus;

* išleisti B. S. monografiją, surenkant amžininkų atsiminimus;

* premija atžymėti išskirtinus laimėjimus kultūros baruose. (Premija nebus skiriama reguliariai kasmet; tuo norima rasti būdą atžymėti stambesne sumą vertingą kūrybinį darbą, ir nebūtinai vien grožinės literatūros srityje).

Tam reikalui bus sudaromos specialios jury komisijos.

Šią žinią spaudai iniciatorių vardu paduoda Vytautas A. Jonynas, 4797 Grosvenor Ave., Montreal, 29 Que., Canada. Šiuo adresu kreiptis visais B. S. Fondo reikalais.

Pasaulinės literatūros leksikonas

V. Vokietijoje pradėtas leisti septynių tomų pasaulinės literatūros leksikonas, vardu Kindlers Literatur Lexikon. Pirmasis tomas (apie 1500 psl.) jau išspausdintas.

Šiame monumentaliame leksikone apibūdinama ne autoriai, kaip paprastai, bet kūriniai: 18000 romanų, draminių veikalų, epų, poezijos ciklų, memuarų, filosofinių raštų ir pan. Leksikono bendradarbiais pakviesti žymūs pasaulinės literatūros žinovai iš įvairių kraštų. Lietuvių literatūros veikalus išsamiai apibūdina prof. dr. J. Grinius. (Pirmame tome skaitome apie Algimantą, Altorių šešėly ir kt.).

— "Knygų Lentynos" redaktorium, bibliografui A. Ružancovui mirus, JAV LB Kultūros Fondo valdyba pakvietė **Z. Ašoklį;** jis eis ir Lietuvių Bibliografijos Tarnybos vedėjo pareigas.

Visi leidėjai kviečiami po 1 egz. leidinių (knygų, laikraščių etc) siųsti šiuo adresu:

Lietuvių Bibliografijos Tarnyba
c/ o Z. Ašoklis
1347 So. 48 Court
Cicero, Illinois 60650

NAUJOS KNYGOS

Atsiųsta paminėti

J. Narūnė, **Snaigių karalaitė.** Iliustravo spalvotais piešiniais dail. V. Stančkaitė. 20 psl., didelio formato. Kaina 1 dol. Gaunama "Draugo" administracijoje, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Jonas Balys, **Lietuvių liaudies pasaulėjauta.** Tikėjimų ir papročių šviesoje. Pedagoginis Lituanistiko Isnstitutas. Mecenatas Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris. Čikaga, 1066. 120 psl. Vadovėlinio formato. Kaina $3.00.

Platina: Ped. Lit. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos METRAŠTIS. Redaguoja A. Liuima, S. J. Liet. Kat. Mokslo Akademijos leidinys, 1966. 372 psl., didelio formato. Šiame, II tome bendardarbiauja V. Bagdanavičius, MIC, Domas Jasaitis, J. Vaišnora, MIC, A. Ružancovas, A. Liuima, SJ, V. Delinikatis.

Marija Aukštaitė, **Rožių vasara.** Eilėraščių rinktinė. Montrealis, 1966. Viršelį ir skyrių vinetes piešė dail. Jurgis Juodis. 764 psl. Spausdino T. Pranciškonų spaustuvė, Brooklyn, N. Y. Kaina $7.00

Tai yra viso gyvenimo autorės eilėraščių rinkinys. Jis suskirstytas į 15 skyrių, viso yra bene 443 eilėraščiai. Tokioje gausybėje ir temų bei minčių daug — autorė dainuoja apie viską: tėvynę, jos gamtą, apie karą ir taiką, motiną ir vaikus, apie pilką kasdenybę ir svajonių pasaulius. Kad skaitytojas susidarytų vaizdą, štai keletas posmų:

Apie triūsą tėvynei:
Tegu nelaimės bedugnėn krinta,
Ir aušružėlė tegu prašvinta..
Tiesa ir meilė, dora, vienybė—
Tegu sužydi Mieloj Gimtinėj.

Tegu pailsi bonka degtinės,
Užima vietą triūsas Tėvynei!

Šiame numeryje:

J. Sakalas debiutavo prieš 44 metus kartu su Dasaičiu išleisdamas poezijos rinkinį "Padangėse". A. Jakštas, berods, jų nesupliekė, bet kita literatūrinė kritika nebuvo palanki, ir Dasaitis (dr. D. Jasaitis) parnaso "padangėse" nebeskrajojo, persimesdamas į gyvenimo prozą (medicinos praktiką), nebent retkarčiais pasirodydamas su stilingai parašytais straipsniais (ir iš literatūros srities), gi J. Sakalas, gyvenime dr. Juozas Sakalauskas, 1924 metais Berlyno un-te gavęs daktaro laipsnį, darbavosi diplomatinėje dirvoje—užsienių reikalų ministerijoje, patarėju Klaipėdos gubernatūroje, įvairiose delegacijose į užsienius (net ir Lietuvos laisvės agonijos dienomis Maskvos delegacijoje...). Viešai parnaso "padangėse" nebesirodė, nors "slaptai", pasirodo, ten paskrajodavo; iš tų skrajonių ir sudarytas naujas jo rinkinys "Saulėtekio skrydis", šiais metais išleistas Miunchene, kur dabar gyvendamas su šeima gruodžio 14 d. sulaukė 70 metų. Prisidėdami prie šios sukakties pagerbimo, spausdiname keletą dalykų, parinkę iš jo naujos knygos, tikėdami, kad skaitytojai ras čia nemažai sau artimų minčių ir supras autoriaus, išaugusio pirmųjų "Vainikų" poetų įtakoje, poetinę dvasią ir formą.

Minint J. Sakalą tuojau asocijuojasi eilė kitų vardų, daugiau ar amžiau pasireiškusių lietuvių literatūroje, išėjusių iš diplomatinio korpo, kaip poetai Baltrušaitis, Milašius, beletristai Šeinius, Savickis, žmuidzinas J. Budrys, vertėjai ir literatai Gaučys, dr. Mačiulis, Bizauskas, Gabrys ir kt.

Diegus tamsybių plėškim, išraukim!
Lizdus šunybių visus sugriaukim.

Apie poetus:
Aure už mūrų tarp liepyno,
Kur švilpia, kaukia vėjužėlis:
Skuba Pegasas nuo Rambyno,
Sustoja prieš duris bakužėlės.

Tylioje kertėj užsidaręs,
Miklina plunksną literatas;
Užmiršęs maistą, garbės gaires—
Rašo ir trepsi ritmą batais.

O. B. Audronė, **Žingsniai takeliu.** Eilėraščiai. Viršelį ir skyrių iliustracijas piešė Vytautas Raulinaitis. 120 psl. Spaudė "Nida Press", 1, Ladbroke Gds., London, W. 11. Kaina $3.00.

N.K.K. ir Europos Lietuvio **Kalendorius 1967 metams.** Kasdien nuplėšiami lapeliai. Kaina $1.00. Išleido Nidos Knygų Klubas.

Krepšinio išvyka Australijon. Redagavo Jonas Šoliūnas. Išleido J. J. Bachunas, Sodus, Mich. Didelio formato, gausiai iliustruota. Kaina $3.00.

GLOBE PARCEL SERVICE

Sav. ukrainietis **J. Trostianetsky**
3216 Sunset Blvd., Los Angeles 26, Calif. Telef.: NO 5-9887
Siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus. Be prekių, čia rasite didelį pasirinkimą, ir gana pigiai, tokių turi geriausią vertę Lietuvoje.
Aplankykite mus —
atdara kasdien nuo 9 a. m. iki 7 p. m.; sekmad. nuo 10 a.m. iki 4 p. m.

Linksmų švenčių!
Laimingų Naujų Metų!

FOTO STUDIJA "FLATTE OF HOLLYWOOD"
6671 Hollywood Blvd., Hollywood, Calif.
Leonas Kančauskas, savininkas.
HO 9-8097

Linksmų švenčių!
Laimingų Naujų Metų!

FRANK'S TELEVISION AND RADIO
Sales & Service
TV — Stereo — Hi-Fi — Small Appliances
Automobile Radio Repaired While Waiting
5239 Hollywood Blvd., L. A., 27 HO 9-8500

CALIFORNIA FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
4705 Sunset Boulevard
Hollywood 27, California
Savings: NO 3-8221
Loans: NO 5-3141

TAUTOS NAIKINIMAS...

Atkelta iš 6 psl.

"...1954.III.11 "Tiesoje" pasirodo pirmieji pranešimai apie Lietuvoje prasidėjusią komjaunuolių susirinkimų bangą vykti į Sibiro plėšinius." (P. L., 77 p.).

"1954 metų kovo mėnesį **į Kazachstano stepes išvyksta pirmosios Lietuvos jaunuolių grupės.** Tų pačių metų balandžio 4 Vilniaus stotyje **atsisveikinama su 180 jaunuolių".**

"1954 ir 1955 metais per Vilnių **nuolat išvyksta transportai su Lietuvos jaunimu".**

"1955.IV.29 pranešama, jog **Lietuva Kazachstano stepių dirvoninių žemių platybėse sukomplektavusi kadrus 4 valstybiniams ūkiams** (plėšinių žemių valstybiniai ūkiai apie 20 000 ha)".

"1955 "Tiesos" 47 numeryje buvo dar pareikalauta 'artimiausiu metu nusiųsti darbui dirvonų ir plėšinių rajonuose ne mažiau kaip **112 000 jaunuolių ir merginų'** " (Ten pat, 78 psl.)

1956.VIII.25 "Komjaunimo Tiesa" rašė: "Tą dieną daugiau kaip **500 jaunųjų** patriotų iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ir daugelio respublikos rajonų **išvyko į tolimą kelią"** (82 psl.).

"O nuo 1956 metų į vadinamąsias 6-jo **penkmečio statybas ir į Donbaso anglies kasyklas** iki 1957. III.3 buvo **išsiųsta apie 6500 Lietuvos jaunimo".** (T. p. 29 psl.)

1955 metų "Švyturys" 4 numery pranešė: "...**į plėšinines žemes jaunuoliai vyksta ne mėnesiui ir ne dviem, o ilgam, gal būt, visam gyvenimui".** (79 psl.).

Lietuvių tautos gražiausias žiedas — jaunimas — rusų okupacijoje žiauriai naikinamas. Tūkstančiais išvaromi į karinę tarnybą ir išsklaidomi po sovietines platumas, tūkstančiais išvežami darbams į plėšinius Kazachstane, Donbaso anglių kasyklas ir kit. Lietuviškasis jaunimas naikinamas, o rusų komunistų partija lieka vietoje, gi rusų komjaunuoliai ją papildo, užimdami lietuvių vietą.

Jaunimo kongreso metu Chicagoje Stasys Lozoraitis, jr., teisingai pasakė:

"Todėl nenuostabu, kad lietuviai komunistai yra pati pastoviausia komunistinio bloko vadovybė. Jie mokėjo prisitaikyti prie Stalino, jie sugyveno su Malenkovu, jie pritarė Bulganinui ir sutiko su Chruščiovu. Dabar jau ir Chruščiovo nebėra, o Paleckis ir Sniečkus vis dar tebesilaiko valdžios viršūnėse. Atrodo, kad tik senatvė tegalės juos įveikti. Aišku, už tokią privilegiją reikia mokėti tam tikrą kainą. Ją Lietuvos komunistinė valdžia ir moka tautos sąskaiton." (Darbininkas, nr. 77, 1966). **M. Gtl.**

NAUJOS KNYGOS

Atsiųsta paminėti

Vytė Nemunėlis, MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS. Eilėmis parašyta pasaka mažiesiems. Spalvotas iliustracijas piešė dail. **V. Stančikaitė-Abraitienė.** Didelio formato, įrišta kietais viršeliais. Išleido "Lietuvių Dienos", 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029. Kaina $3.00. Gaunama leidykloje ir pas knygų platintojus.

Tai yra III-ji "Meškiuko Rudnosiuko" laida. Per eilę metų Meškiukas Rudnosiukas yra tapusi populiariausia ir mėgiamiausia mažųjų knyga — ją vaikai labai lengvai išmoksta atmintinai "skaityti"; ją lituanistinių mokyklų mokytojai naudoja kaip pirmųjų skaitinių priemonę; Meškiukas Rudnosiukas yra choru dainuojamas jaunimo stovyklose; taip pat jis yra buvęs daugelį kartų inscenizuotas ir vaidintas scenoje bei radijo valandėlėse.

"Meškiuką Rudnosiuką" labai teigiamai yra vertinę mūsų pedagogai, o tik jam pasirodžius — buvo rekomenduotas geriausiu kandidatu jaunimo literatūros premijai gauti.

Šią knygą iš kitų išskiria ne vien puikiai parašytas tekstas, bet ir nepaprasto gražumo daugelio spalvų piešiniai, kur meškinų šeima pavaizduota vilkinti lietuvių tautiniais drabužiais. Visai meškinų šeimai yra duoti žmonių pavidalai ir veidai, kurie tokie malonūs ir simpatiški, kad negalima atsigrožėti.

Dar prieš knygai išeinant iš spaudos, ją tiesiai iš leidyklos užsisakė keli šimtai pavienių asmenų ir lituanistinių mokyklų. Šiuo metu ji yra labiausiai einanti lietuviška knyga — perka ją tėvai, seneliai, mokytojai ir net patsai jaunimas.

Gražiausia vaikams knyga yra ką tik "Lietuvių Dienų" išleista

Daumanto čibo pasaka

ŽAIŽARAS

Iliustravo A. Korsakaitė-Sutkuvienė

Gaunama pas platintojus ir leidykloje. Kaina $150.

Linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų —

ALBINAS MARKEVIČIUS

ROQUE & MARK CO.

Real Estate — Insurance

3002 Santa Monica Boulevard — Santa Monica, Calif.

Phone 393-0615

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ,

VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Furniture Center, Inc.

Vietinių ir importuotų baldų prekyba.

Baldai siunčiami į visą Ameriką ir už jos ribų.

MARQUETTE PARKE

6211-6219 So. Western Ave. — PRospect 8-5875

CHICAGO, ILLINOIS

Edward Bros. Colonial Mortuary

1000 Venice Blvd. ● RIchmond 9-8281

Lietuvis Laidotuvių Patarėjas

ADOLPH CASPER

Namų Telefonas 284 - 6489

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

B. R. PIETKIEWICH,

President

2555 W. 47 th St., Chicago 32, Ill

DIVIDENDAI MOKAMI KAS 90 DIENŲ ANT VISŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ

TAIP

TAUPYDAMI PAS MUS, JŪS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠĮ, KURI JUMS PATOGIAUSIA... TAI NEDELSDAMI PASIŲSKITE ČEKĮ DABAR.

4 3/4% DIVIDENDAI PASIUNČIAMI KAS ¼ METŲ UŽ INVESTMENTUS

5% ant bonų sąskaitų

TAUPYMO SĄSKAITOS IKI $15,000 APDRAUSTOS F.S.L.I. ĮSTAIGOSE.

Atvykus į Kaliforniją, kviečiame į

BEACON MOTOR HOTEL

Arti prie Beach. Westwood, Beverly Hills & Hollywood

3020 Wilshire Blvd. Santa Monica, California

EXbruck 4-9144

Mrs. A. Lukšis — Owner and Mgr.

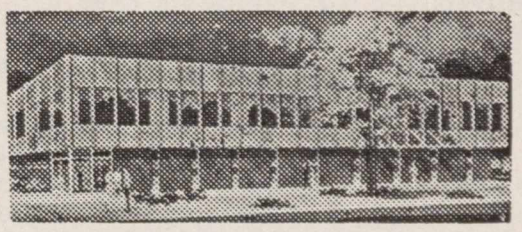

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court

Cicero, Illinois 60650

JUOZAS F. GRIBAUSKAS

sekretorius

Tel.: 656-6330 ir 242-4395

CLEM'S POLSKIE DELI

★ Specializing in home made fresh and Smoked Polish Sausage, fancy groceries and choice meats.

★ Featuring Imported Polish hams, beer, wine and groceries.

NOW

Daily from our own new BAKERY-KITCHEN

a variety of Polish pastries and other home made delicacies.

IT's CLEM'S

3002 W. Florence Ave., Los Angeles

759-5058

Elenos Kepalaitės skulptūros darbų paroda gruodžio 3-4 dienomis Maspeth liet. par. salėje praėjo sėkmingai. Ją aplankė apie 300 asnų. Buvo išstatyta 40 darbų tarp jų 28 iš bronzos. Parodos katalogui žodį parašė žymusis skulptorius J. Lipchitz. Parodos darbus savo žodžiu apibūdino dail. V. K. Jonynas. Parodą globojo Kat. Moterų Kultūros draugija. Kepalaitės darbuose matome kovotojų, karalių, trubadūrų, moterų, paukščių — atskirų figūrų ir grupių, bet iš konkrečių formų ji jau išeina ir pasak Jonyną, siejasi su surrealistų srove.

P. Ąžuolo nuotraukoje matome momentą iš parodos atidarymo, kur svečių tarpe matyti ir LD leidėjas A. Skirius.

An exhibition of sculptures by Miss E. Kepalaitė was held on Dec. 3-4 in Maspeth, N. Y.

Neseniai Chicagoje atšvęsta komp. J. Žilevičiaus 70 metų sukaktis. Foto nuotraukoje matome buvusius Klaipėdos Konservatorijos dalyvius, susirinkusius pasveikinti sukaktuvininko. Sėdi (iš kairės): muz. J. Bertulis, prof. J. Žilevičius, muz. P. Armonas, Dainavos ans. dirigentas; (stovi): P. Vacbergas, Dainavos ans. chormeisteris, ir smuik. P. Matiukas.

Composer J. žilevičius who this yaer celebrates his 75th anniversary, and his friends and students from Klaipėda's Music Conservatory.

Argentinos Liet. Bendruomenės krašto valdyba 1966 metams. Iš kairės: (sėdi) vicepirm. J. Padvalskis, sekret. O. Kairelienė, pirm. A. Balčiūnas, (stovi) ižd. J. Šiušis, vald. narys kun. A. Steigvila, II sekr. inž. St. Babronis ir vald. narys P. Gudelevičius.

Kitų metų vasario mėn. Argentinoje įvyksta IV P. Amerikos lietuvių kongresas ir Argentinos liet. Bendruomenė yra įsijungusi į tuos darbus.

The 1966 Lithuanian Community Central Committee of Argentina.

Chicagos LMKF klubo narių suruoštame derliaus šventės koncerte- baliuje spalio 1 d. Jaunimo Centre kun. F. Gureckui, kuris yra daug rūpinęsis nelaimės ištiktais ir vargan patekusiais lietuviais, įteikiama auka. Iš kairės: klubo vald. ižd. M. Peteraitienė kun. F. Gureckas, pirm. M. Krauchunienė.

Rev. F. Gureckas is presented with a donation for those Lithuanians in need at the Harvest Ball-concert in Chicago, sponsored by the Lith. Women's Clubs Federation. Foto V. Noreika

Juozas Briedis, naujas Liet. Fondo tūkstantininkas, įnešęs papildomą čekį L. F. talkininkui Detroite Vl. Mingėlai (kairėj).

Foto J. Gaižutis

J. Briedis verčiasi nekilnojamo turto verslu. Ji dažnai randame aukotojų sąrašuose — Dainavai, Lietuvių namams, Balfui... JAV-se J. Briedis atsidūrė vienas — žmona ir dukra buvo likusios Lietuvoje; po ilgų pastangų 1962 jas atsikvietė. Dabar visa šeima gražiai jungiasi lietuviškan darban.

J. Briedis (right) of Detroit who presented the Lithuanian Foundation with $1000.

A. A. Paulina Raulinaitienė (II iš kairės) Los Angeles Prekybos Rūmų susirinkime š. m. lapkričio mėn. Pirmas A. Kiršonis, kiti — V. Kazlauskas, ir P. Pranis.

The late Mrs. P. Raulinaitis (2nd from left) at a recent meeting of the Lith. Chamber of Commerce in Los Angeles. Photo L. Briedis

IN MEMORIAM

— **Paulina Raulinaitienė** (Gervaitė), gimusi 1901 m. Rokiškio ap., mirė gruodžio 3 d. Los Angeles mieste, kraujui išsiliejus į smegenis, nepilną savaitę tepasirgusi, nuliūdime palikusi vyrą Praną Viktorą ir sūnus — Algį bei Julių su šeimomis.

Nuo pat gimnazijos ir universiteto (1933 baigė VDU humanitarinį fakultetą Kaune) laikų velionė pasižymėjo kaip visuomenės darbuotoja, veikdama ateitininkuose, Lietuvių-Prancūzų draugijoje ir kitur. Gyvendamas Australijoje, Melbuorne įsteigė Kat. Moterų draugiją ir buvo jos pirmininkė; 1954 m. su šeima persikėlusi į Los Angeles, čia taip pat darbavosi L. Kat. Moterų draugijoje, buvo aktyvi Balfo narė. Atsiskirdama iš bendruomenės kurion ji įnešė didelę dalį gerų darbų ir kilnios širdies, Raulinaitenė paliko šviesios, taurios asmenybės pavyzdį.

Palaidota San Fernando Calif. Mission kapinėse.

— Prel. **Paulius Jatulis**, vykdamas į Australiją iš Romos pro Los Angeles, aplankė LD žurnalo leidyklą. Prel. Jatulis darbuojasi Romoje, Vatikano archyvuose rinkdamas medžiagą krikščionybės istorijai Lietuvoje; jau turi surinkęs nemažai davinių apie pirmąjį ir gal būt vienintelį iki šiol lietuvį kardinolą. Prel. P. Jatuliui grįžus į Romą, LD redakcija yra numačiusi gauti pokalbį-reportažą.

NAUJAS VLIKO PREZIDIUMAS

— Vaclovui Sidzikauskui atsistatydinus iš Vliko pirmininko pareigų, perrinktas visas Vliko prezidiumas, kurį dabar sudaro: **dr. K. Valiūnas** — pirmininkas, vicepirmininkai — J. Audėnas ir B. Nemickas, nariai — A. Budreckis, R. Kezis, J. Sonda ir P. Vainauskas.

Esame gavę reportažą iš V. Sidzikausko kelionės į Aziją; spausdinsime kitų metų sausio numery.

Puošnios ir spalvingos lietuviškais tautiniais drabužiais papuoštos lėlės yra graži dovana svetimiesiems, o taip pat ir saviesiems. Jų galima įsigyti "Laisvės žiburio" radijo adresu New Yorke: 62–15 .69th Place, Middle Village, N. Y.11379. Telefonas: (212) TW 4–1288.

Colorful dolls dressed in Lithuanian costumes cen be obtained by writing to "Freedom Light" radio program: 62-15 69th Plave, Middle Village, N.Y. 11379. Telephone: (212) TW 4-1288.

ŽMONĖS, DATOS IR DARBAI

LIETUVIŲ DIENOS

Gruodis 1966

—Lapkričio gale ir gruodžio pradžioje **Antanas Skirius,** Lietuvių Dienų leidyklos savininkas, buvo išvykęs į Chicagą, New Yorką ir kt. rytinius miestus susitikti su žurnalo ir knygų platintojais bei rėmėjais. Daugelis bičiulių, — prekybininkų, profesionalų ir šiaip asmenų, norėdami paremti lietuvišką spaudą, davė švenčių sveikinimų. Daugelis platintojų atsilygino skolas. Leidėjas visiems jį maloniai priėmusiems nuoširdžiai dėkoja, o skaitytojus kviečia remti visus lietuvius, o labiausiai tuos, kurie skelbiasi LD žurnale.

Visiems linki geriausių švenčių ir laimingų naujų metų!

Ohio L. gydytojų kultūros premija paskirta ir įteikta St. Barzdukui

Dr. E. Lenkauskas ir S. Barzdukas

— Spalio 29 d. Ohio Liet. Gydytojų dr-jos pirm dr. E. Lenkauskas, dešimtą iš eilės gydytojų skiriamą premiją įteikdamas **Stasiui Barzdukui,** PLB valdybos vykd. kom-to vicepirmininkui, iškėlė tokius premijos motyvus ir S. Barzduko nuopelnus: valdyba skiria premiją "geriausiam bendrosios praktikos kultūrininkui", subūrusiam lietuvius į vieną bendruomenę, šiam tikslui aukojusiam savo jėgas, laiką ir rūpestį, rašiusiam straipsnius, redagavusiam leidinius, besirūpinusiam lietuvių jaunimo ateitimi, žodžiu ėjusiam "plačiu visuomeniniu - kultūriniu kelu". (Iš "Pasaulio Lietuvio").

Metai jau baigiasi bet yra dar skaitytojų, kurie nespėjo atsiųsti atnaujintos prenumeratos pinigų. Administracija prašo visus skolininkus atsilyginti siunčiant 1967 m. prenumeratos mokestį. Jūsų patogumui prie šio nr. pridedame tam reikalui voką.. *

— **Aloyzas Baronas** su žmona Nijole, atvykęs į Los Angeles dalyvauti literatūros vakaro programoje, tarp kitų vietų, lankėsi ir "Lietuvių Dienų" leidykloje.

A Baronas yra vienas iš dienraščio "Draugo" redaktorių.

Literatūros vakare jis skaitė savo novelę, poezijos ir humoristikos. Humoristikos skaityti publika kvietė pakartotinai. Jo premijuotos knygos "Trečioji moteris" vakare parduota 50 (tiek platintojas iš leidėjo tebuvo gavęs); buvo nupirkta ir kitų programoje dalyvavusių autorių knygų. Dalyvavo dar Bern. Brazdžionis, J. Gliauda, Alė Rūta, E. Tumienė ir Pr. Visvydas.

Sol. S. Pautienienė vakarą paįvairino komp. G. Gudauskienės parašytomis dainomis.

— **Dr. P. Mačiulis,** LD bendradarbis, gyvenęs Chicagoje, persikėlė į Californiją ir apsigyveno netoli San Francisco — San Jose mieste.

— Dail. **A. Rūkštelės** paveikslų paroda, vykusi L. A. Tautiniuose Namuose, praėjo sėkmingai. Lankytojai domėjosi tematinėmis kompozicijomis bei Lietuvos gamtovaizdžiais ir nupirko 12 paveikslų.

Šventų Kalėdų ir

Naujų Metų proga

sveikina visus lietuvius

JUOZO KILMONIO

šeima.

Hollywood California

JUOZAS MILIŪNAS

iš Santa Barbara, Californios

sveikina su šventomis Kalėdomis ir Naujais Metais visus savo draugus ir LD skaitytojus

Nepamirškite užsisakyti ką tik naujai išleistą V. Nemunėlio knygą mažiesiems

MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS

su spalvotomis V. Stančikaitės iliustracijomis.

Linksmų švenčių, gerų naujų metų!

ANTANAS F. SKIRIUS

REAL ESTATE — TAX SERVICE

INSURANCE

Telefonuokite NO 4-2919
arba apsilankykite įstaigoje

4366 Sunset Blvd., Los Angeles, California 90029.

Sveikiname Šventų Kalėdų proga Lietuvių Dienas ir jų skaitytojus ir linkime laimingų Naujųjų Metų!

J. KARVELIO PREKYBOS NAMAI

Vedėja **Diamantė Grebliūnienė**

2501 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629 **Telephone 471-1424**

ĮVAIRIŲ PREKIŲ CENTRAS — visos išleistos liet. plokštelės ir knygos, gintaro, rašomos mašinėlės su liet. raidynu, importuoto kristalo ir stiklo, medžio ir keramikos išdirbinių, liet. drožinių bei audinių ir daug daugiau visokių prekių. Mes pildom ir persiunčiam prekes į visas pasaulio šalis.

CHICAGO'S GIFT CENTER — for the finest in gift items, all Lith. records and books, Lith. woodwork and amber. We accept mail orders and ship to all parts of the world.

★

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų švenčių proga sveikiname visus mūsų draugus ir pažįstamus ir linkime visiems kuo didžiausio džiaugsmo ir laimės asmeniškame gyvenime.

Maldaujame Aukščiausiojo, kad sumažintų vargą ir skausmą mūsų pavergtų brolių Lietuvoje.

Trokštame, kad naujai užgimęs Dieviškasis Kūdikėlis atneštų pasauliui taiką ir ramybę, o mūsų tėvų žemei — — Lietuvai — laisvę...

Mr. and Mrs. ANTHONY RUDIS

Chicago, Illinois

Greetings from

LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA

A LEGAL RESERVE
FRATERNAL BENEFIT SOCIETY

Conducted solely for the benefit of its members and beneficiaries.

Incorporated January 6, 1906, Luzerne County, Pa.
Insurance certificates from $500 to $10,000.

Field Representatives Wanted

71—73 So. Washington Street, Wilkes-Barre, Pennsylvania.

Linksmų švenčių!

Laimingų Naujų Metų!

Dėmesio visiems !

NAUJAS JIB PREPARATAS IŠGYDO

pleiskanas, šašus, niežėjimą, plaukų slinkimą, atgauna natūralią plaukų spalvą (dažų nėra).

Vaistus JIB vartodamas nebūsi plikas, nei žilas 100% garantuotai.

JIB 8 oz. buteliuke skystis — 16 savaičių vartojimui. Kaina — P. P. D. $5.50; COD — plius 60¢.

Reikalaukite tuojaus:

JIB Laboratorija,
1437 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650

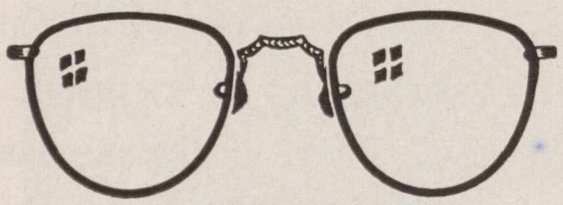

Tikrina akis Pritaiko akinius

DR. MICHAEL HOLLINGER
Optometristas
329 W. Fifth St., Los Angeles, Calif.
Phone: MA 8-1056

ALBERTO ROŽĖNO Užeiga

2453 W. 71st Street
CHICAGO, Illinois 60629

Telef. 476-8986

CONTINENTAL LOUNGE

Algimantas Grigas, sav.

2539 W. 69th Street
CHICAGO, Illinois 60629

GINTARAS CLUB, Inc.

A. Lietuvninkas, President

2548 West 69th St.
CHICAGO, Illinois 60629

Phone: 476-6251

Chicago Savings

and Loan Association

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000.

Providing a Complete Service for Our Members!

4 3/4 %

Current Dividend on Investment Accounts

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- All types of Insurance
- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamp Machine Service
- Sell and redeem U. S. Bonds
- Two large free parking lots
- Drive-In Window
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Chicago Savings and Loan Association

6245 SOUTH WESTERN AVENUE • CHICAGO 36, ILLINOIS • GRovehill 6-7575

HOURS

Monday.....	12:00 P.M.- 8:00 P.M.	Wednesday..	Closed All Day
Tuesday.....	9:00 A.M.- 4:00 P.M.	Thursday....	9:00 A.M.- 8:00 P.M.
		Friday.....	9:00 A.M.- 8:00 P.M.
		Saturday.....	9:00 A.M.-12:30 P.M.

LITHO CALENDAR & PRINTING CO.

(Lithuanian Press)

CALENDARS — PRINTING
199 New York Ave., Newark, N. J.

PAKŠTO SALĖ

vestuvėms

ir įvairiems parengimams.
2801 W. 38th St., Chicago, Ill.
Tel. YA 7-8722

Bridge over the Nemunas River named after Vytautas the Great in Kaunas.

Vytauto tiltas per Nemuną ties Kaunu nepriklausomybės laikais.

Silence-Neutrality or Conspiracy

The facade of the Russian Communist Empire looks formidable. Never in history has any ruler extended Russia's frontiers as far as those Moscow claims as its now today; never in history has Russian impact and ideology been feared more than today. And yet Russia has the audacity to accuse other States of colonialism while oppressing one hundred million non-Russians in Eastern Europe alone. The Russians contend that all Africans must be free. A sensible demand, but which were the States that gave self-determination to the Africans? And do the Kremlin rulers really believe that they will keep their colonial empire forever?

In this Soviet Russian Empire the Balts have an especially sensitive position. Moscow implies that the less they are mentioned, the better for the welfare of mankind. Colonel Chabanier, former French Military Attache in Free Latvia, branched this attitude: "Conpuration du silence sud le tragique des Pays Baltiques" (Conspiracy of silence about the tragic destiny of the Baltic States), in Le Ruban Rouge (September, 1965), **the official Revue of the Order of the Legion d'Honneur.**

Some will ask the natural question: "Why are Balts alone concealed under a conspiracy of this kind?" Are not many other subjugated peoples of Eastern Europe mentioned in the pages of the world press. The Kremlin's world-wide policy has been to hammer uninterruptedly the notion that the Baltic case is an internal Russian problem, and all who tried to mention it were publicly chided for tampering with the internal affairs of the USSR.

There are additional reasons for the silence about the Baltic States. Some nine new States emerged after World War I, while the aftermath of W. W. II witnessed the arrival of more than fifty new States. Their self-determination always meant a degree of "interference" in the internal affairs of the former colonial power. But while the Soviets use sugar-coated-slogans about universal freedom, they refuse to be bothered about Latvians, Estonians, and Lithuanians. Since the eastern coast of the Baltic Sea is politically and military a very neuralgic and dangerous zone, the tremors would be felt throughout all of Eastern Europe if someone should take a firm stand on the Baltic problem. And so it is that an act of naked international violence, brute force and illegal aggression is cloaked under many covers which have no justification either morally or in the courts of international law. The man on the street, however, whenever he is informed of the facts refuses to swallow the "great lie" concerning the Baltic States. And the Government of the United States has set a shining example by refusing to accept the unilateral takeover of the Baltic States by the Soviets. (The Baltic Review, No. 32, 1966. Pages 19-20).

From the article by Arnold Spekke, Minister Plenipotentiary, Charges d'Affaires of Latvia in Washington, D. C.

LIETUVIU
DIENOS
LITHUANIAN DAYS
DECEMBER 1966

VYTAUTAS' BOYHOOD

By Rev. J. B. Končius, Ft. Lauderdale, Fla.

Kęstutis and Birutė. A painting by J. Juodis

Kęstutis, Duke of Trakai, had six sons and three daughters, Mikausė, Danutė and Ringailė. Vytautas was the son of the second marriage and the fourth son of Kęstutis. The mother of Vytautas, Birutė, belonged to a Lithuanian noble family Vidimantas.

According to the legend, she had been one of the vestal virgins whose vows forbade her to marry, but Kęstutis was so impressed with her beauty that he insisted upon taking her in marriage. To them were born three sons, Vytautas, Tautvilas, and Žygimantas. Kęstutis had three other sons, Patirgas, Vaidotas and Butautas by his former marriage. Vytautas, in place of his older half-brother Patirgas, was made Duke of Gardinas and thus became the heir apparent of his father's throne at Trakai, while his younger brother, Žygimantas, became ruler of Gardinas. Among the sons of Kęstutis, with his natural abilities and activities, was most brilliant.

Vytautas came under the influence of western European culture when he was still quite young, yet his religious views were shaped by his mother and father, who never became Christians. From them, too, he received his knowledge of the former struggles of Lithuania against the Teutonic Knights and thereby in part at least formed those ideas which were to remain with him throughout his reign. Indeed his whole character might be said to have been molded by his mother to whom he was always greatly devoted.

As a result of early anti-Christian influence, Vytautas became a warm sympathizer with the Žemaičiai, who were mostly pagans. Nevertheless he must have been familiar with the Christian religion, not only through his sister, Danutė, who had become the wife of the Catholic Masovian Duke, Janush, but as well through contact with many Teutonic Knights who were captives within the palaces of Trakai as secretaries. Since these members of the Teutonic Order were bound by sacred vows to propagate Christianity even at the sacrifice of their lives, it is not improbable that they used this opportunity to instill into the mind of Vytautas the principles of the Catholic faith, and to inspire him with the beauty of Christianity. He also had been brought under the influence of the Slavic Orthodox religion and Greek culture; for he was often at Vilnius with his cousin, Jogaila, where at that time there were some of the Orthodox faith. Jogaila's mother, Juliana, was as a matter of fact an Orthodox Princess. To these early influences might be partly attributed Vytautas' sympathetic attitude toward the Orthodox faith in his later life.

Historical sources for his boyhood are few, for it was not the practice of the chronicles to deal at length with matters concerning the members of even the most prominent families; their content almost entirely concerns matters political, religious and social. It is known, however, that Vytautas' education was in the care of captive Teutonic Knights from whom he learned Latin and German, as well as the principles of the Christian religion.

At the palace of the Trakai, young Vytautas, besides learning hos mother-tongue, Lithuanian, also learned Russian, German and some Polish. All the many influences on his early years did not weaken that strong attachment to the military life which he inherited from his father. Kęstutis had sought to instill into the mind and heart of the ruler a love for those things to which he himself had devoted his life. While those Teutonic Knights who were his tutors were doing their best to turn Vytautas toward Christianity and Western civilization, Kęstutis, his father, saw to it that he received the best possible military training. Although short in stature and delicately built, Vytautas was active and brilliant both in his military and political interests. On many occasions he had accompanied his father, Kęstutis, and his uncle, Algirdas, on their military expeditions. It is known that he took an active part in the struggles against the other Russian Dukes when he was but 18 years old. Later he was to accompany his father on many of the forays against the Teutonic Knights, and in 1370 in one famous engagement at Rudava he proved himself both an energetic soldier and a clever strategist. In the expedition against Poland in 1376, which involved the combined forces of Algirdas and Kęstutis, Vytautas exhibited outstanding military genius. This genius, in large measure, brought about one of the most signal defeats suffered by the Poles during that period.

As a result of these repeated evidences of his ability in military leadership, his father commanded him to undertake an independent expedition to Prussia in 1377. Again he justified the confidence that was placed in him by defeating the Teutonic Knights and penetrating into Prussia as far as Isrutis. His strategy on this occasion resulted in cutting the Teutonic Knights off from their base of supplies and leaving them for a period of six days in a state of starvation. It is noteworthy that in spite of his proved military acumen, he was willing to be guided in all respects by the superior knowledge and experience of his father, a fact which undoubtedly accounts in no small measure for the repeated successes of his undertakings.

In their earlier years a close friendship existed between Jogaila and Vytautas. This friendship, however, as future events will disclose, was by no means binding upon Jogaila. At the death of Algirdas in 1377, the satisfactory relations that had existed between him and Kęstutis were brought to an abrupt and calamitous end. The confidence placed by Vytautas in his cousin was readily shown when the latter succeeded to the Grand Dukedom of Vilnius.

During the earlier part of Vytautas' life Lithuania's internal and foreign affairs were very complicated. Between Vytautas' father, Kęstutis, ruler of Trakai, and Jogaila, ruler of Vilnius, arose misunrestandings which finally led to a war in which Vytautas was forced to participate. He witnessed the tragic death of his father in 1382, and only through his cleverness escaped death himself. Vytautas was forced to leave his country and seek refuge with the greatest enemies of Lithuania, the Teutonic Knights. With their help, he regained his father's country. After he had become powerful and made peace with Jogaila, he broke off relations with the Teutonic Knights and returned to Lithuania as Duke of Gardinas. Vytautas was again forced to leave the country on account of Jogaila's close political connections with Poland, seeking refuge again with the Teutonic Knights. Now, as previously, Vytautas with the help of the Teuto nic Knights and Western European powers became very powerful and went out with a great military expedition to struggle with Jogaila and, leaving the Knights, returned to Lithuania. When he returned, he regained all his rights and became the Grand Duke of Lithuania. From then one, together with Jogaila, King of Poland, he fought against the Teutonic Knights.

This is an excerpt from "Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania", a historical work by Dr. Joseph B. Končius (See Front Cover of this issue and pages 5 and 6).

Three samples of Lithuanian stamps of the period 1923 to 1929: 1. Wayside Cross and Village, 2. 2. National Arms VYTIS, 3 Double-barred Cross Vytis. — 1923-29 m. pašto ženklų pavyzdžiai: 1. Kaimas ir pakelės kryžius, 2. Vytis, 3. Vyties Kryžius.

LITHUANIAN HISTORY IN STAMPS

By ANTANAS BERNOTAS

Part LCII

Emigration of Lithuanians to foreign countries, especially the United States, was already somewhat discussed. It is noteworthy to mention, however that emigrants to the United States settled mostly in the eastern part of the country, Pennsylvania coal-mine region, and the industrial towns of the Mid-west. It was noted, that before World War I, when the big wave of the emigration ended, about million people of Lithuanian descent lived in the United States. American Lithuanians greatly helped Lithuania to restore her independence by providing funds and working in the political field. When Lithuania restored her ndependence, some Lithuanians returned home and settled in their old country again. Some bought farms, others acquired timber or flour-mills or opened other kind of business. Still others established corporations, such as American Lithuanian Trade Corporation (Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovė) or the extile manufacturing company, "Drobė", in Kaunas. But after 1921, when imigration to the United States was restricted by the new system of quotas only few Lithuanians emigrated to this country.

At the same time Lithuanians emigrated to Canada also, where they settled mostly on farms of the Ontario province or in cities, such as Montreal. Numerous Lithuanians emigrated in 1925 and afterwards to Canada many of them with the hope of reaching the United States, later but frequently they remained in Canada. Before World War II about 10,000 Lithuanians lived in Canada.

A great number of Lithuanians lived in Russia. Part of them were deported there during the czarist regime, others found work in Russian towns. When World War I started, a great number of Lithuanians fled further into Russia, avoiding the oncoming front. At the end of the war, and after the Russian revolution, most of the Lithuanians returned home, but there were a number of people who remained in Russia. Lithuanian men, who were serving in the czar's army, were transferred to the Bolsheviks' army and in 1919 fought together with invading the Bolsheviks against their own country Lithuania. People who lived in Siberia or in other remote provinces and who did not return home were organized by the Bolsheviks into living in Soviet collective farms. In Moscow and Minsk lithuanian high-schools flourished newspapers and books were printed, but all aws organized for communist propaganda, no Lithuanian nationalism was alloved.

A great number of Lithuanians lived in Latvia, mostly in Riga, where they had organized societies and published some papers and books. Lithuanians lived also in Germany (apart from Lithuania Minor), mostly in large industry regions of the Rhineland, a great number lived and worked in the mines of Scotland, some lived in France, in Australia, in Palestine, and in Union of South Africa (mostly Jews of Lithuanian origin). Some lived in Poland (excluding those living in territory of Vilnius), and some in other countries as well.

A considerable number of Lithuanians lived in various South American countries mostly Argentina, where they settled before World War I. But a large wave of emigrants to South America started in 1925, when the Brazilian government, wanting settle her vast lands opened agencies in many European countries and paid for the emigrants' transportation to Brazil. At this time a great number of Lithuanians, mostly farm-workers or townsmen, or those without decent jobs and seeking better living conditions, left Lithuania and emigrated to Brazil, Argentina or Uruguay. Statistics show that Brazil, in the period of 1925 to 1927, accepted about 50,000 Lithuanians emigrants were settled mostly to coffeelgrowing fazandas, where they had to live in a tropical climate and very poor living conditions and in the first years had to endure great hard hardships. Later most of them settled around big cities, such as Sao Paulo or Rio de Janeiro, where they formed colonies. In Argentina the Lithuanians mostly live in the vicinities of Buenos Aires and Rosario; in Uruguy — near Montevideo. A great number of Lithuanian communists emigrated to So. America who spread their ideals among their compatriots. In 1930 Lithuania opened her consulates in Brazil and Argentina and started official relations with Lithuanian emigrants. In Lithuania the Society to Assist Lithuanians in Foreign Countries (Užsienio Lietuviams Remti Draugija) was organized and greatly supported these emigrants in their efforts to organize Lithuanian schools, parishes, societies, provided them with books, manuals, papers, helped to build schoolhouses, churches, etc.

(To be continued)

"A MISGUIDED INDIVIDUAL"

Young Man Leaves Communist Party

A young man's gradual disillusioment with the Communist system and his leaving of the Party was described in **Tiesa** (Vilnius, August 17, 1966), which depicted him as a misguided individual. His story is a typical one — a part of a widespread trend.

"I left the Party on My Own!"

We read:

"He did'nt come to the editorial office to repent. He came to accuse.

— I have been slandered, — he stated nervously moving his shoe. — It's written here that I was fired from the Party. This isn't true.

— Not true?

— Not true, — he confirmed.— I left the party on my own free will... Will you scold me? Yes? You will tell me that I am wrong, such and such...

Early Idealism Recalled

— I was once a patriot (communist. **Ed.**) too, — he sighed, — when I studied at the Institute, I recall. I used to drink kefir with dried crusts from my meager scholarship. And yet what patriotic speeches I used to hold... About service to the people, building of communism...

— In life, — he sighed again deeply, — things turn out to be different. Everything is more humdrum and more difficult... When we were studying at the Institute, they used to hammer into our heads: Just graduate, and they will accept you with open arms, you will have everything. And now they don't give us an apartment...

The Road to Disillusioment

The article goes on to describe Graželis' (Name of that person. **E.)** disappointments.

"As long as he was studying and serving in the Red Army, he was an exemplary disciplined lad, a Communist youth. (After graduating from the Institute, he gets his first job at a plant).

"The foreman is everything for him. Leader, teacher, and the greatest authority. And meanwhile this authority curses like a Russian coachman, takes bribes and forces the young man to spend his first paycheck for a drinking bout with him.

"The young land's bright eyes with which he looked at life are gradually covered with a muddy film."

The End — Jail

And, gradually, the young man whose "face was bright with determination to work, create, struggle", became entangled with swindlers and ended up in jail. But before being locked up, he paid a visit to the editorial offices of **Tiesa** and told them that he was leaving the Communist Party on his own.

(Reprinted fro the Elta, Information Service).

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LITHUANIANS MAKE NEWS

● **Dr. J Bajorūnas,** director of Great Lakes Federal Research Center, Southfield, Mich., recently visited Japan. He participated at the sea engineering specialists' convention in Tokyo, delivered a report and acquainted himself with Japanese water research establishments.

● Each year in Cleveland an outstanding pair of new American citizens is selected. During the past threee years this honor went to Lithuanians. This year the award was presented by the mayor to **Salomeja Knistautienė,** selected from 2000 new citizens.

● **Miss Violeta Karosaitė,** residing in Chicago, for the third season is appearing with the Lyric Opera ballet In January the Lyric Opera is leaving on a tour of the U.S. and Central America. Miss Karosaitė has appeared in Boris Godunov Othello, Traviata and other operas.

● **Dr. Antanas Klimas,** professor at Rochester University, November 21st held a lecture at the university, entitled "Baltic and Slavic or Balto-Slavic". The purpose of this lecture was to acquaint the students with the Lithuanian language, emphasizing the fact that it does not belong to the slavic group. Dr. Klimas teaches Lithuanian at the Rochester University.

● Hans Krieberg, noted German mathematician, on his recent visit to Vilnius, Lithuania, showed great interest in Lithuanian mathematician's, **Vytautas Staniulevičius'** work and published his article in a West German mathematics journal. V. Staniulevičius gave a lecture at the world mathematicians' congress in Edinburg, Scotland. Last year V. Staniulevičius was successful in solving a problem, which opened new interests in mathematics and radio technology.

● **Miss Laima Underytė** mezzo-soprano, won second award and a cash prize at the young people's contest at Bloomington University of Indiana. The contest was sponsored by the U.S. voice teachers' association, and contestants from five Mid-western states participated. Miss Underytė is a student at Mrs. J. Motiekaitis voice studio in Chicago, Ill.

● **Mr. K. Kavaliauskas,** teacher of mathematics at Sydney Grammar School, Australia, recently co-authored a new text of mathematics for the higher grades to meet with the new teaching system in North South Wales. If the necessity anises, Mr. Kavaliaus (Cavalouski) and P. G. Riley are prepared to publish a text for the lower grades.

● **Dr. V. Vardys** with his wife and two daughters recently visited Rome, Italy, and were guests at "Villa Lithuania", Pontifical Lithuanian Seminary. At the present Dr. Vardys resides in Munich, W. Germany and is working on a new book.

In the stamp room in the Balzekas Museum. From left to right:
Mr. Lew, a visitor, sent by the consul of Panama, who was one of the numerous nobles visiting the museum; Mr. Uhn, editor of the Chicago Tribune, Mr. Tierney, a US Marshall; Mr. Demetrio Dutare, MD and Mr. Stanley Balzekas Jr., President of the Balzekas Museum of Lithuanian Culture. First row, Mrs. Stanley Balzekas, Jr. Mrs. Uhn, and Mrs. Tierney.

Svečiai S. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje; muziejaus steigėjas ir direktorius S. Balzekas, Jr. — stovi pirmas iš dešinės.

★

REZOLIUCIJOMS REMTI KOMITETAS

Post Office Box — 77048

Los Angeles, California 90007

★

Linkime visiems mūsų žygio darbuotojams ir rėmėjams linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų 1967 metų!

Mūsų darbas dar toli gražu nebaigtas.
Tikime, kad neatsisakysite mums talkinti visais galimais būdais ir ateityje.

LEONARDAS VALIUKAS, pirmininkas
vicepirmininkai: A. Kalm, A. Reins ir A. Skirius;

kasin. G. A. Petrauskas; gen. sekr. E. Arbas; prot. sekr. B. Lembergaitė.
Kiti direktorių tarybos nariai: **J. Andrius, Nida Brinkienė, dr. Z. Brinkis, R. Bureika, kun. E. Caune, B. Čiurlionis, A. Dabšys, N. Lembergaitė-Enck, J. Gliauda, J. Jodelė, dr. J. Jurkūnas, V. Kazlauskas, J. Kojelis, A. Kulnys, S. Kungys, L. Lašas, A. Latvėnas, Miss A. Lauri, Rūta Kilmonytė-Lee, K. Liaudanskas, A. Markevičius, Ilma Mažeikaitė, A. Mažeika, J. Motiejūnas, W. Niilus, B. Nurmsen, S. J. Paltus, dr. P. Pamataitis, V. Pažiūra, J. Steinbergs ir A. A. Timsh.**

★

LIETUVIŲ PREKYBA TERRA

Viskas namams —

gražiausias kristalas — porcelanas — stalo ir dekoratyvusis sidabras — tautodailė medyj ir odoj — meniškos figūros — keramika — lino audiniai — visos lietuviškos knygos — muzikos plokštelės — paveikslai ir kt.

ir papuošimui —

šveicariški laikrodžiai — gintaro žiedai ir kt. gintariniai papuošalai — aukso apyrankės — medalionai — sagės — auskarai — kryželiai — grandinėlės — žiedai su visais brangiaisiais akmenimis — kultūriniai perlai — karoliai.

Prekės suvežtos iš Vokietijos, Švedijos, Belgijos, Prancūzijos, Italijos, Šveicarijos ir kt. Europos kraštų. Didelis visų prekių pasirinkimas. Neaukštos kainos.

Mūsų adresas:

TERRA, 3237 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

VISIEMS "LIETUVIŲ DIENŲ" SKAITYTOJAMS LINKSMŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ LINKI

DR. PETER ATKOČIŪNAS

Dantistas

1405 — 49th Court — Cicero, Illinois

Tel.: OL 2-4276

DR. WALTER J. KIRSTUK

Physician and Surgeon

3925 W. 59th Street, CHICAGO 29, Illinois

Tel.: REliance 5-1811

DR. LEONAS KRIAUČELIŪNAS

6132 S. Harlem Ave., SUMMIT, Illinois

Tel.: GLobe 8-2970

PARAMA

MAISTO IR GĖRIMŲ KRAUTUVĖ

2534 W. 69th Street, Chicago 32, Illinois

Tel.: RE 7-3332

Būdami Chicagoje aplankykite mūsų krautuvę —

Savininkai: Jurgis Janušaitis ir Jurgis Mažeika

AL'S HILLTOP LOUNGE

8514 Roberts Road — JUSTINE, ILL. (prie Chicagos)

Tel.: GA 2-9561

Savininkas — solistas ALGIRDAS A. BRAZIS

Linksmų Kalėdų Švenčių ir laimingų Naujųjų Metų
linki savo klientams, draugams ir pažįstamiems

LITHUANIAN BAKERY

Savininkas Antanas Kazilionis

2450 West 59th St., Chicago, Ill. — Tel. HEmlock 4-7434

Reikalaukite mūsų gaminių visose krautuvėse.

Linksmų švenčių linki —

STANLEY BALZEKAS, Sr. & STANLEY BALZEKAS, Jr.

4030 Archer Avenue — CHICAGO, Illinois

S. ir M. BUDRYS, M. D.

Gydytojai ir chirurgai
(Bendra praktika ir alergija)

2751 W. 51st Street, Chicago, Illinois

Tel.: Ofiso — HE 4-5758 — Res. — HI 5-3225

JONO VAZNELIO MAISTO KRAUTUVĖ

2624 W. 69th Street • CHICAGO, Ill. 60629

Telefonas: 778-8479

WOODMAC BOWL, INC.
RAINBOW LOUNGE, INC.

7617-29 S. Western Avenue • CHICAGO 20, ILLINOIS

OPEN 24 HOURS

WALTER J. KLEMKA — Proprietors — BRUNO G. SHOTAS

Phone: PRospect 8-4646

RŪTA — VALGYKLA

6812 S. Western Ave. — CHICAGO, Ill. 60636

Tel.: PR 8-3493

Sav. Janina ir Kazys Baltramonas

Lietuviškas maistas • Patarnaujame išsinešimui

BALYS RADIO ir TV KRAUTUVĖ

2646 W. 71st Street, Chicago 29, Illinois

Čia galima įsigyti T.V., radijo aparatai, elektriniai namų reikmenys, kristalai, plokštelės, filmos, žaislai, švenčių atvirutės ir k.
Taip pat gaunama visos "Lietuvių Dienų" išleistos knygos.

Dėl TV bei radijo pataisymų telefonuokite
Baliui Brazdžioniui — PR 8-5374

METROPOLIS RESTAURANT
and Cocktail Lounge

Lietuviški ir amerikoniški valgiai

Patarnaujama nuo 9:00 A.M. iki 2:00 A.M.,
sekm. nuo 12:00 P.M. iki 2:00 A.M.
6538 So. Western Ave., CHICAGO, Illinois. Telefonas 476-9009

Pete's Corner — Cocktail Lounge

26 W. 116 St., Roseland, CHICAGO, Ill. — Tel. CO-49400
PETER & ANTOINETTE KAUSAS, owners

Taupykite
STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.

Stipriausioje Chicagos taupymo įstaigoje.
Turtas — 105,000,000; Atsargos Fondas — 10,000,000
JUSTIN MACKIEWICH, Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr., President

LIETUVIŲ FONDAS

Lithuanian Foundation

6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Illinois 606, tel. 312 — 778-2858

Tax exempt status:
CHI-EO-64-272
Group 24

Kas lietuviškai galvoja,

Į Lietuvių Fondą stoja.

Lietuvių Fondas veikia lietuvių švietimui, mokslui, kultūrai remti, skatinti bei ugdyti ir lietuvių globai.

Visi lietuviai stokime nariais į L. Fondą. Tapdami LF nariais ar testamentu užrašydami Fondui savo palikimą ar jo dalį, atliksime didelį patriotinį darbą savo tautos labui, tuo būdu savo vardą įamžindami garbingųjų tautiečių eilėse.

Linksmų šv. Kalėdų ir

Laimingų Naujųjų Metų linki

Kun. JONAS STANKEVIČIUS

Šv. Antano parapijos klebonas.

1515 — 50th Ave., CICERO, Illinois
Tel. OL 2-0231

Linksmų Švenčių ir laimingų Naujų Metų

ANTANAS RAZMA, M. D.

902 So. Joliet Street **WILMINGTON, Ill.**

Telefonas: 815 — 476-9424

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

PRELATAS VIKTORAS ČERNAUSKAS

Šv. P. M. Gimimo Liet. Parapijos

Klebonas

6812 S. Washtenaw Ave. CHICAGO. ILL. 60629

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linkėjimai nuo

ŠV. KRYŽIAUS PARAPIJOS KLEBONO IR KUNIGŲ.

KUN. EDWARD ABROMAITIS

4557 So. Wood Street, CHICAGO 9, ILLINOIS
Tel.: FR 6-3900

VISUS "LIETUVIŲ DIENŲ" SKAITYTOJUS ŠVENČIŲ PROGA SVEIKINA IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ LINKI

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė — vidaus ligos

2454 West 71st Street, Chicago, Illinois
(71-sios ir Campbell Ave. kampas)

HE 4-1818 **Res. PR 6-9801**

JONAS KIRVAITIS

Interstate Insurance Agency

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

6108 So. Ashland Ave., Chicago 36, Illinois
Telefonas: WAlbrook 5-5671

"MARGINIAI" — PREKYBA

Sav. I. SINKEVIČIŪTĖ
2511 W. 69th St., Chicago 29, Illinois
Tel.: PR 8-4585

Čia rasite didelį pasirinkimą

kristalinių dalykų, suvenirų, "dry goods" prekių, drožinių, audinių, visų liet. knygų, žurnalų.

GINTARAS

Lietuviško maisto valgykla

Atdara: **kasdien** nuo 7 ryto iki 8 val. vak; **sekmad.** nuo 11 ryto iki 8 v. v.

2151 West Cermak Rd., Chicago 8, Illinois
Tel. VI 7-8179

Savininkai **Marija ir Juozas Ročkai** kviečia visus lietuvius aplankyti juos naujoje vietoje.

STANKUS CONSTRUCTION CO.

General Contractor

JONAS STANKUS

7105 So Artesian Ave., CHICAGO, ILL. 60636 **Telefonas: PR 8-2013**

A. TVERAS

REGISTRUOTAS LAIKRODININKAS

Brangenybės, laikrodžiai, religiniai dalykai etc.

2646 W. 69th Street CHICAGO, Ill. 60629
Tel. RE 7-1941

HEALTHY FOOD RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA

JULIA BIČIŪNIENĖ, sav.

3236 So. Halsted Street — CHICAGO 8, Illinois

Telefonas: DA 6-9837

NERIS REAL ESTATE

6924 So. Western Ave., Chicago 29

L. Norus

Telefonai:

Res.: RE 7-9241 Ofiso: 471-0321

BRUNO'S BAKERY

Bread, Pies, Pastries Always Fresh

Br. Macianskis, Owner

3339 S. Lituanica Ave., Chicago, Ill.

Phone CL 4-6376

GRANT WORK ALYVA, ANGLYS

Sąžiningas patrnavimas
Geriausios rūšies anglys ir alyva.
ADOMAS BERNADIŠIUS
1546 So. 49th Ct., Cicero 50, Illinois
OLympic 2-9311

M & J LOUNGE

Lietuvių užeiga

Juozas ir Magdelena Juškai sav.
2425 W. 69th Street,
CHICAGO, Illinois

BELL REAL ESTATE

Insurance — Property Management
Notary Public — Income Tax
Rental Service

J. BACE-BACEVIČIUS, Broker
6455 S. Kedzie Avenue
CHICAGO Illinois 60629
Phone: PRospect 8-2233

DR. VYT. TAURAS

Gydytojas ir chirurgas
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rezidencija
2652 W. 59th St., Chicago, Ill.

PRospect 8-1223 PR 6-5577

FRANK'S TELEVISION & RADIO, INC.

Importuoti ir vietiniai
Pardavimas ir pataisymas
Hi-Fi, — TV, Stereo,
Savininkai:
Juozas Bendoraitis ir
Paulius F. Endzelis
3240 S. Halsted, Chicago Ill. 60608
Tel.: CAlumet 5-7252

COSMOS PARCELS

Express Corporation

Licensed by Intourist
2501 and 2608 W. 69th Street
CHICAGO 29, Illinois
3212 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.
E. & V. ŽUKAUSKAS
Managers

Telefonai:

Ofiso: **WA - 52787** Res.: **WA 5-2737; AB 5-1864** **HE 4-8123**

CIRCUIT T. V. & RADIO

(Lietuviai)
Sav. **Dan Liutikas**
Naujų pardavimas — Vartojamų taisymas — Greitas patarnavimas — Garantija — Kreditas
2412 West 71st Street,
CHICAGO, Illinois 60629
Tel.: 471-2446

LIBERTY VALGYKLA

Sav. **Mečys ir Pranė Skruodys**

4915 W. 14th St., Cicero 50, Illinois
Tel.: TO 3-9371

NERINGA — LIETUVIŠKA VALGYKLA

Lietuviškas ir amerikietiškas maistas

Teresė Karvelaitienė-Aguiar, sav.

patarnaujamas kasdien nuo 6:30 A. M. iki 8:00 P. M.
2632 W. 71st St., CHICAGO, Ill.
Telefonas: 778-9359

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

Baltimore, Md.

"RADIJO PROGRAMA LIETUVIAMS"

Girdima Marylande ir Washington, D. C. rGirdima sekmadieniais 10 — 11 val. ryto per FM radijo stotč WFMM 93,1 mgcl.
Programos vedėjai: **Albertas Juškus,**
4515 Wilmslow Rd., Baltimore 10, Md,
Phone: Tuxedo 9-8693;
Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore 27, Md. Phone: Circle 2-1779

So. Boston, Mass.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių kultūrinė Radijo Programa
sekmadieniais — 8–9 val. rytą.
AM bangomis 1190 kilociklų; FM bangomis 105.7 megaciklų iš
WKOX, Framingham, Mass.
P. Viščinis, programos vedėjas,
173 Arthur Street, Brockton 18, Mass.
Tel. JUniper 6-7209.

LIETUVIŲ RADIJO KORP. PROGRAMA

Seniausia liet. Radijo programa Naujojoje Anglijoje, veikianti nuo 1934 m. bal. m. vedama **Stepono ir Valentinos Minkų,** girdima nauju laiku
Sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30.
Boston, Mass. — WLYN - 1360
Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.
502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.
Tel.: AN 8-0489

Lietuvių Radijo valanda
Sekmadieniais nuo 11:00 iki 12:00 val.
WHIL — 1430 banga, Medford 55, Mass.
Jonas J. Romanas, vedėjas
170 H Street, South Boston 27, Mass.
Tel. ANdrew 8-7635

Chicago, Illinois

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kas rytą nuo pirmadienio iki penktadienio
10:00 — 11:00.
Šeštadienį is sekmadienį 8:00—9:30.
"Vakaruškos" pirmadienio vak. 7:00-8:00.
Visos programos iš
WOPA Stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.
7159 S. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.
Tel.: HEmlock 4-2413.

MARGUTIS

Seniausia ir populiariausia radijo programa Chicagoje.
Nuo šių metų kovo mėn. 15 d. transliuojama iš naujos ir galingos radijo stoties WXRT — radijo banga FM — 93,1.
Kas dieną nuo 7 val. vakaro (išskyrus šeštadienius ir sekmadienius)
Programos vedėjas **Henrikas Žemelis.**
Adresas: MARGUTIS, 6755 S. Western Ave.
Chicago, Ill. 60636. tel GRovehill 6-2242.

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo programa
TĖVYNĖS GARSAI
penktadieniais 8—9 val. vakaro
per WXEN-FM stotį 106,5 mc
Vedėjas — **Juozas Stempužis.**
4249 Lambert Rd., Cleveland 21, Ohio
Tel. 382-9268

Vatikanas, Italia

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje Sekmad rytais 10:30 - 11:00 Lietuvos laiku kiekviena vakarą 20:15 - 20:30 Liet. laiku.
Bangos: 31. 25, 19 ir 196 metrų.
Vedėjas **Kun. Dr. V. Kaziūnas.**
Adresas:
Sezione Lituana, Stazione Radio
CITTA DEL VATICANO.

Detroit, Mich.

LITHUANIAN MELODIES Radijo valandėlė
girdima kiekv. šeštadienį 8:45—945 p.p. iš Detroito stoties WJLB — 1400 kil.
Pranešėjai: **Patricia Brandza ir Algis Zaparackas**
Vedėjas **Ralph Valatka.**
15756 Lesure Ave., Detroit 27, Mich.
Telephone: BRoadway 3-2224

LIETUVIŠKAS BALSAS-LITHUANIAN VOICE

WQRS-FM stotis. Banga 105.1 Mc.
Sekmadieniais 8:30 — 9 val. ryto.
Išlaiko radijo klubas.
Klubo pirm. — inz. Vacys Urbonas.
17175 Gaylord Ave., Detroit, Mich. 48240
Tel. KE 7-9642
Programos redaktoriai ir pranešėjai: Jonas Kriščiūnas — 846-4245; Kazys Gogelis — 535-6683; Rožė Ražauskienė — 278-1353; Stasys Garliauskas—TA 6-1385; Antanas Janušis — VE 5-8317.

Hartford, Conn.

"TĖVYNĖS GARSAI"

Connecticut valstybės kultūrinė valandėlė
WBMI — FM 95.7 mc.
Kiekvieną sekmadienį 12:00 — 1:00 p. p.
Programos vedėjas **A. Dragūnevičius,**
273 Victoria Rd., Hartford, Tel. CH 9-4502

New York - New Jersey

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"

Radijo valanda girdima
kiekvieną šeštadienį 5:00—6:00 val. p. p. iš New Yorko stoties WEVD — 1330 kilo. **ir 97.9 meg. (FM).**
Direktorius **Jokubas J. Stukas,**
1016 Schleifer Rd., Hillside, N. J. 07205.
Tel: 289-6878 (Code 201)
Kultūrinė liet. radijo valanda anglų kalba
per SETON HALL Un-to stotį WSOU-FM
pirmadienio vakarais 8:05 89.5 meg.
Vedėjas **J. J. Stukas.**

"LAISVĖS ŽIBURYS"

Nauja radijo programa, pradėta bal. 24 d. girdima kiekvieną **sekmadienį** nuo 9 val. iki 10 val. ryto.
WHBI stoties 105.9 FM banga.
Adreass: Romas Kezys, 62-15 69 Place, Middle Village, N. Y. 11379.
Telefonas: TW 4-1288.

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa
BENDRUOMENĖS BALSAS
Stotis WTEL — 860 kilocycl.
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p. p.
Kultūrinės apžvalgos, žinios, vietos kronika, muzika ir skelbimai.
Programas tvarko ir praveda redakcinis kolektyvas.
Rašyti: "Bendruomenės Balsas",
1203 Green St., Phila., Pa. 19123
Telef. PO 5-0932

Pittsburgh, Pa.

The First Lithuanian Radio Program in Pittsburgh, Penn.
Pittsburgh, Penn. - WPIT - 730 kilocycles.
Sekmadieniais 12:30—1:00 p. p.
Programos vedėjai:
Povilas ir **Gertruda Dargiai.**
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill Road, Pittsburgh 16, Pa

Roma, Italia

ROMOS RADIJAS

Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min. iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku, 41,15 ir 50,34 metrų bangomis.
Vedėjas **Dr. J. Gailius.**
Circonvallazione NOMENTANA 162

Rochester, N. Y.

Kultūrinė lietuviška valandėlė

Sekmadienio rytą 9:35—10:00 per WHEC 1460 klc.

Išieiko Lietuvių Radijo Klubas

Klubo valdyba: Pr. Puidokas, pirm., 580 Wilkins St., (14521); A. Cieminis, vicep.; R. Kirsteinas, sekr. 229 Nester St. (14621); V. Žmuidzinas, ižd.; E. Karklienė, narė.

Programas praveda valdybos nariai ir šie vedėjai: O. Adomaitiene, A. Dziakonas, St. Ilgūnas, Br. Krokys, B. Sedlickaitė ir D. Šiurlienė.

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ RADIJO PARTIJA

WBRY, Waterbury, 1590 Kilocycles
Kiekvieną šestadienio vakarą
6:10 iki 7:00 p. m.
Programos vedėjas ir direktorius,
John D. Adams (Adomaitis)
5 Harriet Ave., Waterbury, Conn. 06708
Telefonas: 753-8898

Washington, D. C.

Nuo gegužės 1 pakeistas transliacijų laikas ir bangos:

Kasdien 18 val. 30 min. ir 20 val. Lietuvos laiku 16, 19, 25 ir 31 metr bangomis.
Jos girdimos **vasaros laiku:**
Washington-New York — 11:30 AM ir 1:00 PM.
Chicago — 9:30 AM ir 11:00 AM.
Los Angeles — 8:30 AM ir 10:00 AM.
Vakarų Europoj — 4 val. 30 min. vak. ir 6 val. vakaro
Rytų Amerikoj — 12:30 p. p. ir 2 v. p.p.
Australijoj (Sidney, Melbouren) — 1:30 v. ryto ir 3 val. ryto.

Adresas:
Voice of America, Wasnington 25, D.C.

Wilkes-Barre, Pa.

Liet. Bendruomenės sk. Radijo programa
Sekmadieniais 3—3.30 val. p. p.
Stotis WPTS, 1.000 W. Ch.. 1540 Pittston, Pa.
Radijo komisija: V. Paulauskas, kun. B. Danis, dr. B. Kaslas, N. Bajoriene ir Vacl. Romanas. Pranešėja N. Bajoriene.

Montrealis, Canada

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS

Kiekvieną šestadienį 5 val. 30 min. pp.
CFMB stotis — Banga 1410.
Programos vedėjas **L. Stankevičius.**
1053 Cr. Aibanel, Duvernay, P. Q. Canada
Tel: 669-8834

Toronto, Ont, Canada

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI

Kiekvieną sekmadienį nuo 1 iki 2 pp.
WHLD stotis, Niagara Falls, N. Y. Banga 1270 Programos ved. **J. R. Simanavičius,**
974 College St., Toronto 4, Ont., Canada.
Telef.: LE 4-1274 — Daina Co.

Madrid, Espana

VYKDOMOSIOS VLIKO TARYBOS RADIJO BIURAS MADRIDE

TAUTINIS ISPANIJOS RADIJAS

transliuoja lietuviškai 21:30 — 21:55 Lietuvos laiku (arba 19:35—1955 Vid. Europos laiku) 25 ir 42 metrų bangomis. (Kartojama kitos dienos rytą 8:25 Lietuvos laiku [6:10—6:25 Vid. Eur. laiku] 42 metrų banga) ir nuo 17:40 iki 17:55 val. 42metrų banga (9.370 kl.).

LIETUVIŲ DIENŲ žurnalo ir knygų PLATINTOJAI

J. A. V-se

Brooklyn, N. Y. — "Darbininko" adm-ja.

So. Boston, Mass. — S. Minkus

Chicago, Illinois — Balys Brazdžionis, "Draugas", J. Karvelis, "Marginiai" "Terra".

Cicero, Illinois — B. Štangenbergas.

Cleveland, Ohio — "Dirva", V. Rociūnas, V. Taraska.

Detroit, Mich. — "Gaiva", "Neringa", St. Anthony's Parish Library.

Grand Rapids, Mish. — J. Belinis.

Hartford, Conn. — V. Nenortas.

Kenosha, Wis. — B. Juška.

Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas.

Omaha, Nebr. — Kun. L. Musteikis.

Putnam, Conn. — Immaculata Conception Convent.

Rochester, N. Y. — A. Sabalis.

Waterbury, Conn. — "Spauda".

Woodhaven, N. Y. — "Aidas", "Romuva".

Woodmant, Conn. — Z. Šaulytė.

Worcester, Mass. — Pr. Pauliukonis.

Anglijoje

Kew, Surrey — "Dainora".

Bradford, Yorks — Kun. J. Kuzmickis.

Australijoje

Adelaide, Edwardstown — A. Kubilius.

W. Brunswick — A. Vingis.

St. Kilda — N. Butkūnas.

Mitren — J. Rupinskas.

Sydney — Kun. P. Butkus.

Italijoje

Roma — Mnsgr. V. Mincevičius.

Kanadoje

Toronto, Ont. — V. Aušrotas, A. Kuolas, P Misevičius, Time Cigar Store.

Montreal, Que. — P. Rudinskas, (Parish Library)

Sudbury, Ont. — Kun. A. Sabas.

Winnipeg, Man. — Br. Bujokienė.

Venecueloje

Caracas — Kun. A. Perkumas.

SKAITYKITE
"LIET. DIENŲ" LEIDYKLOS
IŠLEISTAS KNYGAS

Pakeitę adresą, tuojau praneškite, kad nesusitrukdytų žurnalo siuntimas.

POPULIARIOS ŠOKIŲ MUZIKOS PLOKŠTELĖS

ĮDAINUOTOS VANDOS STANKIENĖS

Vandos Stankuvienės įdainuoti šokiai — valsai, tango, cha-cha, net polka — skamba maloniai ir pagaunančiai; žodžiai ištariami aiškiai, taip kad sekant ritmą, kartu norisi sekti ir kartoti dainos žodžius, prasiveržiančius pro melodijų žavesį. Stankuvienės lietuviškos plokštelės drąsiai konkuruoja su geriausia kitų tautų pramogine muzika. Šiuo tarpu ji yra vienintelė tos rūšies interpretatorė, toli pralenkusi lietuviškai dainuotus šlagerius.

Vanda Panavaitė, prieš ištekėdama už inž. statybininko Jono Stankaus pasireiškė kaip scenos aktorė, turinti puikų, šiltai skambantį balsą. Be to, ji buvo pasižymėjusi ir poezijoje: garsioji partizanų daina "Aš verkiau parimus...", kurią liet. ansamblis įtraukė į savo repertuarą, yra V. Panavaitės parašyta. Poetiniai gabumai jai padeda ir dabar, rengiant šokių plokšteles — daugelis tekstų yra jos pačios parašyti su literatūriniu skoniu ir parinktais jautriais žodžiais.

SUTEMŲ GARSAI.

Plokštelės turinys: I pusė — 1. Nakties padangėje, *valsas;* 2. Svajonė, *rumba;* 3. Joninių vabalėlis, *cha-cha;* 4. Nuostabi naktis, *foks.;* 5. Orchidejos mėnesienoje, *tango.* II pusė— 1. Rymau po beržais, *angl. valsas;* 2. Apkabink mane, *tango;* 3. Tik nežinau, *cha-cha;* 4. Šviesiam mėnulio take, *tango;* 5. Kas iš to, *polka.*

Dainas palydi geras Bobby Christian orkestras ir jo trio.

ROŽĖS IR TYLŪS VAKARAI.

Plokštelės turinys: I pusė — 1. Rožių tango, 2. Domino, valsas, 3. Bell Ami, fokstrotas, 4. Bučinio liepsna, tango, 5. Ramona, anglų valsas; II pusė — 1. Rudens lapai, lėtas fokstrotas, 2. Capri žvejai, tango, 3. Bučiuok mane, lėtas rumba, 4. I love you, greitas fokstrotas, 5. Sudie, gražioji Roma, lėtas rumba, 6. Mano mažytė, tango.

AR PAMENI?

I pusė: 1. Neužmirštuolės, tango, 2. Ilgesys, lėtas valsas, 3. Prieš daugel metų, fokstrotas, 4. Ar pameni, tango, 5. Vysta jau rožės, valsas; II pusė: 6. Sudieu, tango, 7. Nereik liūdėti. fokstrotas, 8. Nuskinsiu gėlę, lėtas valsas, 9. Sidabrinės naktys, fokstrotas, 10. Pavasario takais, tango.

Išleido ir platina "Aidas": 7105 S. Artesian, Chicago, Ill. 60636
Telefonas: PR 8-2013
Los Angeles mieste gaunama "Lietuvių Dienų" leidykloje ir pas knygų platintoją V. Prižgintą.

ANDRULIS — MICHIGAN FARM CHEESE

"Skaniausias Sūris" (Tastiest Cheese)

PARDAVĖJAI - SKIRSTYTOJAI:

CHICAGO, ILL.: Stanley Metriks, 1804 W. 47 St.
John Shurna, 6557 So. San Francisco
DETROIT, Mich.: George Galiūnas, 1400 Caniff
ELIZABETH, N. Y.: Frank Kupinski, 131 Inslee Pl.
HARTFORD, Conn.: A. Ustjanauskas, 518 Park Street
HYDE PARK, Mass.: Eve Kavaliauskas, 24 Prospect
PENNSYLVANIA —
Br. Buinys, 5001 N. 12 St., Phila. Pa.
John Tenzi, 9½ Union St., Inkermas, Pittston, Pa.
BALTIMORE, Md.: J. Jakubauskas, 6728 Queens Ferry Rd.
NEW BRITAIN, Conn.: M. Rosol, Inc., 45 Grove St.

Dėl informacijų prašome rašyti:

MICHIGAN FARM CHEESE CO., INC., FOUNTAIN, MICHIGAN

MICHIGAN FARM CHEESE

Fountain, Michigan
Phone — (616) 464 - 3301

SŪRIŲ PARDAVĖJAS-SKIRSTYTOJAS

STANLEY METRICK

1811 W. 47th Street, CHICAGO, Illinois, 60609
Tel. YArds 7-8393

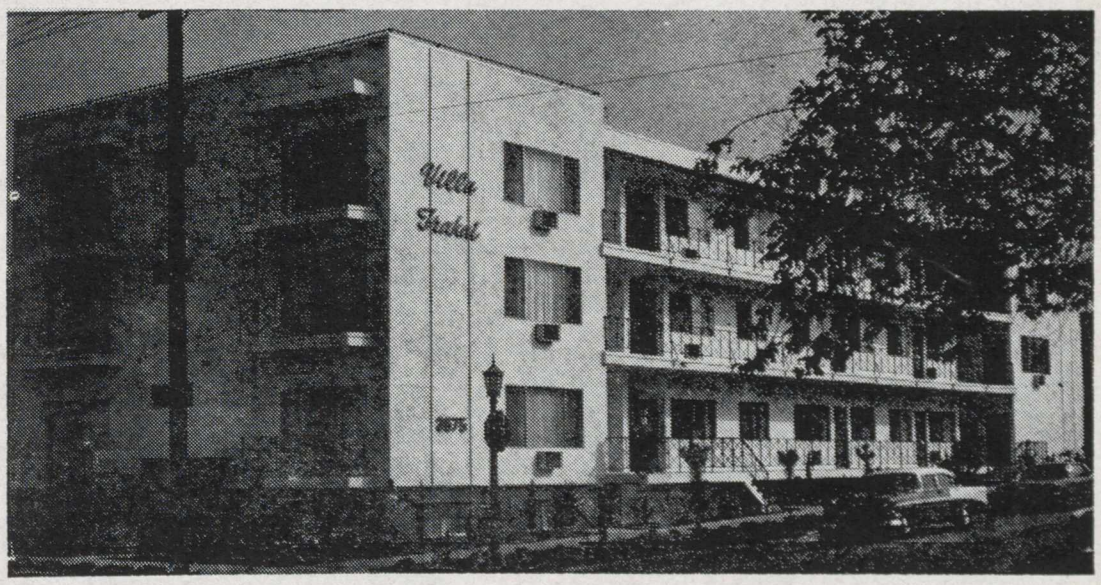

JADVYGA ir KAZYS KARUŽOS

sveikina visus savo draugus ir pažįstamus
šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

VILLA TRAKAI — 3675 Monon St., Los Angeels, Calif. 90027
Tel. 664-3976

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linki

A. L A P K U S

Chicago, Illinois